

PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP ROMA KA WATWAT BEAPTUP

¹ Cartadup mubarararağ òn eywebeap-tum—Roma ka watwat peaptum. Òn Paulo. Jesus Cristo beam kapikpik'ukat òn. Jesus Cristo emumuju òn. Deus cuk onaē.

— Wa'òbi omuwēnuwēn cuy eğuy soat ka watwat pe — i juk o'e owebe. — Kawēn idipat acā juy eğuwēnuwēn — i juk o'e owebe.

² — Kawēn idipat oğuwēğat soat pe ipi dağacat pe — io'e Deus kuyje. Kawēn idipat muwēnuwēn osodop ip cekawēn muwēnuwēn'ukayū. Iboap ekawēn tak ibararak opop Deus ekawēntup pe. Wara'at ekawēn podi ma iboap ekawēn kawēn idip. Ka'ūmğu xipat'ūmat iboap ekawēn'in. ³ Iboap ekawēn co buje wuyetaybit abu Deus ipot iam. Ixe ipot wuykukukat—Jesus Cristo. Deus ipot ijodian o'e. Davi naxeğebit osunuy—Judeuyū kukukat naxeğebit. ⁴ Ixe Jesus Deus co'i osunuy. Imēn ikērēat o'jukuk ğu ipi ju bima—pūğ em tak ka'ūma. Deus ja'òbacaan jekpot o'ğutait ce'ūap tomukadi. O'ğutait teku okpot iam wuymutaybit am, teku soat podi ma ya'òbaca iam wuymutaybit am tak. Ixe Jesus Cristo wuykukukat. ⁵ Ixe xipan okuğ. Ixe dak cuk onaē kawēn idipat muwēn ām soat kaka dağ. Ixe emumuju òn. Imēnpuye soat ka dağayū'in itabut je'e Cristo kay—pūğpūğpūğ. Cristo ekawēn kay kūyjobit je'e ip. İbuyxin ip Cristo jukuk. ⁶ Eyju dak Deus cuk eynaē, Roma ka watwat. Jesus

Cristo kadiayũm cuk eynaẽ. Gasũ bit ixẽ kadiayũm epesop.

⁷ Imẽneju cartadup mubarararağ òn soat peap-tum eywebeaptum, Roma ka watwat. Deus xe eykukpin cĩcã. Ixe juk eynaẽ jebekitkiyũm.

— Bay, xipan cuy Roma ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak, wuykukukat pe. — Ixeyũ ağuy mubabibin cuy eğuy — i òn e'em cebe ip.

⁸ Roma ka watwat itabut cĩcã Jesus Cristo kay iap awẽğ o'yawẽğtobuxik ip soat ka watwat. Imẽnpuye ocokcok cĩcã eykay. Imẽnpuye:

— Bay, ẽn xipat cĩcã — i òn e'em Deus pe.

⁹ Deus itaybit soat kabia òn ģebum eykay iam. Kapikpiğ cĩcã òn Deus peam ocokcok cekay buye. Kawẽn idipat muwẽnuwẽn òn soat kaka dağ. Ixe ipot ekawẽn muwẽnuwẽn òn. ¹⁰⁻¹¹ Eyjo pin cĩcã oce. Deus biõğbuk omutaybitbin iam eymukũyjo pin cĩcã òn. Ibiõğbuk a'õbi eya'õmucan ojuy òn biğ ma eyetabut am Jesus kay. Imẽneju:

— Roma ka watwat com cuy omujum ece — i òn e'em cebe. — Ebikuy bima juy omujum ece — i òn e'em cebe.

Soat em imẽn òn e'em Deus eju kawẽnwẽn pima.

¹² Òn acã ģu jeya'õmucan eywebe biğ ma eyetabut am. Jewewa'õmucanucan pit acesop biğ ma wuyetabut am cekay. Biğ ma eyetabut epe'e wetabucap co buje. Òn tak biğ ma wetabut oce eyetabucap co buje.

¹³ Okitpitpiyũ, soat em cuk adi cu ojuy oğuy eykay. Iboam eymukũyjo pin òn. Imẽnpit soat em omuju'ũm'ũm osunuy. Eywebe Deus

ekawēn muwēn pin cuk adi oḡuy biḡ ma eye-tabut am Jesus kay apēn eybadipyū oitabun iap co'i—Judeu'ūmayū oitabun iap co'i.

¹⁴ — Omuwēnuwēn cuy eḡuy soat kaka daḡayū be — i juk o'e Jesus Cristo owebe.

Imēnpuye Cristo juy oḡuwēnuwēn soat pe—cewaḡōnayū be, cewaḡōn'ūmayū be dak. Deus ekawēn cuy oḡuwēnuwēn itaybicayū be, itaybit'ūmayū be dak. ¹⁵ Imēnpuye obicokcok cīcā kawēn idipat muwēn ām eywebe, Roma ka watwat.

¹⁶ Deus ja'ōbacaan kawēn idipat kay itabucayū daxijjom. Koap Judeuyū daxijjom itabut puje ip. Judeu'ūmayū dak taxijjom itabut puje ip. Imēneju obisūsūn ḡu kawēn idipat muwēn ām soat ka watwat pe—obicokcok cīcā ma. ¹⁷ Kawēn idipat co buje, wuyetaybit apēn Deus wuymucūḡucūḡ iam.

— Jesus Cristo kay itabucayū acā cūḡ ma oxe — i'e'em Deus. Soat kabia: — Biḡ ma itabut ip cekay — i'e'em Deus.

Imēn e'em Deus ekawēntup: — Deus emumucūḡyū soat em itait jeedop ip Deus xe itabut ip puye, — i.

¹⁸ Deus kabi be omuy. Ixe itakoma jījā jekay'ūmayū kay, ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū kay. Ibu'u jījā ip Deus ekawēn co am—kawēn icēmat co am, ikērēat mujurūḡrūḡ ojuy jījā ip puye. Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū kawēn idipat muwēnap muba'oreren tak ip ibu'u warara'acayū dak itabut am ibuye. ¹⁹ Deus kuy apēn ixē e'em iam o'ḡutaybin ijodiacat. Imēn apēn Deus e'em iam itaybit put cebe ip. Inaka cekay ḡu jījā ip. Imēnpuye Deus ipiatpi'ajojoan cebe ip. ²⁰ Deus

ma ijo ba'ore wuywebe. Ixe bit soat o'ğugẽ ipi dağacat. Ixe emumuğẽ jo buje, wuyetaybit soat podi ma Deus ya'õbaca iam—ya'õbacaap i'ũm ğu iam. Wuyetaybit tak ixe acã Deusat iam. Kuyje itaybit osodop ip iboam ipi dağacayũ. Imẽnpuye “Deus kake iap iba'arẽm wuyxe” i'e ba'ore cebe ip. ²¹ Itaybit ma'ğgu ip Deus kake iam. Imẽnpit ibuyxim ğu ip ikuğ.

— Ën acã Deusat — i'e'em ğu ip. — Ën xipat cĩcã — i'e'em ğu ip Deus pe.

Cũğ'ũma jewağuyğuy ip. Kabiok tağ jekuku'ukat itaybit ğu poma oju iam. Imẽnpuxim itaybit'ũma jewağuyğuy ip. Yağuy'ũm ip.

²² — Ocetaybit cĩcã ma oceju bit — i te'e ma e'em ip.

Deus xe bit itaybit ğu jĩjã ip. ²³ Imẽnpit Deus acã je'ũ ğu. Soat em itait nuynuy. Ixeyũ bit ibu'u jĩjã ibuyxim Deus kuk am, ijo ba'ore buye. Imẽneju ijodiat co'iat muğẽğẽm ip wita'am, im tak, ourom tak. Soat ijodiacat pit je'ũ. Soat em ğu itait nuynuy ip. Wasũ jo'iat tak imuğẽğẽm ip, puca jo'iat tak, jewururuğat co'iat tak. Jemumuğẽ wap jẽğ'aecõğcõğ ip “Eyju acã Deusyũ ocexe” i'e am cebe.

²⁴ Ikẽrẽat mujurũğ pin acã ip. Imẽnpuye jekupinap tağ ceku am ip Deus o'jepere. Imẽnpuye yukpiwatpi ma ip jekukum ikẽrẽat mujurũğrũğ. Isũsũn'ũma ip jekukum jeweweju ikẽrẽat muğẽğẽm. ²⁵ Imẽnpuye kawẽn icẽmat ip ibu'u napaap ekawẽn kay am.

— Ën acã a'õbuyxi — i'e'em ip soat muğẽğẽ'ukat pe ğu—cemumuğẽ be acã.

Deus pe acã wuye'e but:

— Soat podi ma ên a'õbaca — i.
Soat em ma juy imên acece cebe.

²⁶ Soat muḡēḡē'ukat kuḡ ḡu ip ibuyxim—jemumuḡē kuḡ acã. Imēnpuye Deus o'jepere ip ikērēat muḡē ân. Imēnpuye aḡokatkat kay oibu'un ip aoyũ. Jewenuy'ũnakěkēm ã ip o'e jeweweju. ²⁷ Imēnpuxim aḡokatkayũ aoyũ aoyũ kay oibu'un. Aḡokatkayũ acã o'e ip cekay jĩã. Jewenũn'o'om ã o'e ip. Imēḡap pit ikērē jĩã Deus xe. Imēneju jeweweju ma ip ipiat'ajojom xipat'ũm cĩcã ip puye.

²⁸ Deus ekawēn kay pin ḡu ip. Itaybin pin ḡu ip kawēn icēmãn. Imēnpuye Deus ip o'jepere ikērēat kay ḡebum am, warēmtaḡ ceku am tak. ²⁹ Imēnpuye ka'ũma ma ixeyũ'in cũḡ ma jekukum. Soat kabia warēmtaḡ cĩcã ip jekukum Deus etabutpe, jebureyũ etabutpe dak. Ikērēat mujurũḡrũḡxi ip. Itabikuku ip soat kay jebubun. Ikērēm warara'acat kuḡ ip. Itabutkarey ip warara'acat kay. Warara'acat aokakaxi ip. Dapxixi'uk cĩcã ip. Warara'acat muḡuykukukuxi ip. Soat em itakoma ip warara'acat kay. Warara'acat ekawēn mukērērērēnxi ip. ³⁰ Warara'acat muymuyxi ip. Itakoma jĩã ip Deus kay. Ibuyxim ḡu warara'acat kuḡ ip. Jewexe ip ya'õbuyxi.

— Ocejũ acã oca'õbaca — i napa ma e'em ip jewawēḡmuboḡ am jewexe. Soat em: — Apēn ḡuto ace'e ikērēan? — i'e'em ip jewewebe.
Kũyjobit'ũm cĩcã ip jebay a'õ kay. ³¹ Itaybit'ũm cĩcã ip apēn cũḡ ma iam, apēn cũḡ ḡu iam tak. Ja'õ

dağ ğu ip jekukum. Ka'ũma ma ikukpin cexe ip. Itabotaidabotbot ğu ip warara'acat kay.

32 — Ikērēat mujurũğrũğ'ukayũ je'ju ipiat'ajojoap kay — i'e'em Deus. — Soat em jeedop ip ipiat'ajojom — i'e'em.

Itaybit ip iboap ekawēn. Inaka ip biğ ma buk ikērēat kay. Icockok ip e'em warara'acat pe ikērēat mujurũğ ām, jebuxim i'eat pin ip puye.

2

1 Eyju bit aco'i e'em eyewewebe: — Ocebuxim'ũma ixeyũ ikērēat kuğ Deus xe — i. Imēnpit ixeyũ ekukuap co'i eyju dak jekukum. Imēnpuye eyju dak ikērēat kuğ cexe. “Ikērēat kuğ ğu oceju bit” i'e ba'ore eywebe.

2 — Ipiat osupi'ajoat eywebe, ikērēat kuğ eyju buye — i'e'em Deus pit ikērēat mujurũğrũğ'ukayũ be.

Deus soat em cũğ ma e'em. Imēnpuye wuyetaybit cũğ ma ixē ipiatpi'ajoan ikērēat mujurũğrũğ'ukayũ be iam. 3 Oburereyũ, tũybe Deus ocewebe ğu ipiat supi'ajoat warara'acat pe acā iān eyju e'em. Inaka ixeyũ ekukuap co'i eyju dak jekukum. Imēneju Deus ipiat supi'ajoat eywebe ixeyũ beap co'i. Tũybe ocenapõn ipiatpi'ajoap puxim iān eyju e'em.

4 — Gaxīn ma aco'i ikērēat muğēğēap jepere ip — i'e'em Deus jewebe ma.

Imēnpuye soat em xipan eykuğ. Yukpiceğē ğu eykuğ.

— Ipiat osupi'ajoat ğu buk cebe ip — i'e'em jewebe ma.

Ixe xipan eykuḡ ibikuy eywebe ikērēat mujurūḡrūḡap epere am puye. Eyju bit e'em:

— Ga'a ikērēat aḡujurūḡrūḡ — i. — Deus ipiat supi'ajoat ḡu wuywebe — i napa ma eyju e'em.

⁵ Guyjom Deus jetakomaap ḡubapuk ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be. Ibo kabia be ipiat supi'ajoat ixeyū be. Cūḡ ma ipiat supi'ajoat cebe ip. Eyju bit eybu'u jījā ikērēat mujurūḡrūḡap epere am. Eybu'u jījā kūyjobit am ixē a'ō kay. Imēneju ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be ipiatpi'ajoat puje, warara'acat podi ma eywebe ipiat supi'ajoat.

⁶ Guyjom Deus apēn cuk adi oekuku ip iaptei ideida soat pe ijodiakat pe. ⁷ Pūḡpūḡ ijodiacyū'in xipacat mujurūḡrūḡxi. Deus bikuyap taḡ ceku pin cīcā ip. Deus co'ian jedipap kudadam tak ip. Deus e'em cebe ip: “Eyju xipat oxe” iap kudadam tak ip. Deus xe jedop ip iap kudadam tak ip. Soat em itait jeedop ip cexe je'ū buje ixeyū ma.

⁸ Warara'acayū bit jewekay acā ḡebum jewemukcokap ojuy. Cūḡat o'jepere ip xipat'ūmat kay je'e am. Deus itakoma jījā jeenuy ixeyū kay. Ipiat supi'ajoat cebe ip. ⁹ Deus ipiat supi'ajoat soat pe ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be. Warara'acat podi ma ipiat supi'ajoat Judeuyū be. Judeu'ūmayū be dak ipiat supi'ajoat. Ipiatpi'ajom cīcā jeedop ip. Imēn Deus warēmtaḡ ip cuk adi oekuku iaptei ideida cebe ip. ¹⁰ Deus xipacat mujurūḡrūḡ'ukayū ḡuwarurun. Jesus Cristo jo'iyūm jeedop ip jedipap kuḡ, ja'ōbuyxiap kuḡ tak. Yaḡuybabibi jeedop ip soat em. Deus ixeyū aḡuymubabibin jeenuy. Imēn Deus apēn cūḡ ma ip cuk adi oekuku iaptei ideida cebe ip. Koap Judeuyū be ideida.

Kanomũm Judeu'ũmayũ be ideida. ¹¹ Imẽn Deus cũğ ma soat kuğ—Judeuyũ kuğ, Judeu'ũmayũ kuğ tak.

¹²⁻¹⁵ Judeu'ũmayũ ma Deus pe wuyawẽwẽap ekawẽn tup kuğ ğu ip, Deus Moisés pe o'ğuwẽn iap ekawẽn tup kuğ ğu. Imẽnpuye itaybit ğu ip ixekawẽn. Ikẽrẽat mujurũğrũğ ip. Inaka Deus ixeyũ ğuju ipiat'ajojoap kay ikẽrẽat mujurũğrũğapteim. Imẽnpit:

— Wekawẽn tağ ğu juk adi epekuku — i'ũmğuş je'e cebe ip, ixekawẽn tup kuğ'ũm puye. — Cũğ ma eyju oxe — i je'e Deus jekawẽn coco'ukayũ be ğuş—jekawẽn tağ jekuku'ukayũ be acã. Imẽn je'e. Judeu'ũmayũ Moisés ekawẽn tup kuğ ğu. Jekpiwat-pin ma aco'i cekawẽn tağ jekukum ip itaybit ğuş ma'ğuş ip cekawẽn. Cekawẽn tağ jekuku'ukat co'i ip ğebu je bit. Ixeyũ ekukuap co bu je, warara'acayũ e'em:

— Jebinũn pewi ma teyũku Deus pe wuyawẽwẽap ekawẽn tağ jekukum cekawẽn tup kuğ ğuş ma'ğuş — i.

Jebinũn pewi ma ip itaybit apẽn cedağ iam, apẽn cedağ ğuş iam tak. Ikẽrẽat mujurũğ pu je, “Ikẽrẽat oğujurũğ,” i'eẽn ip jewe be ma. Cũğ ma jeku bu je dak, “Cũğ ma õn jekukum,” i'e'em ip jewe be ma. Judeuyũ bit Deus pe wuyawẽwẽap ekawẽn tup kuğ. Itaybit ip ixekawẽn. Inaka ikẽrẽat mujurũğrũğ ip. Imẽnpuye Deus ixeyũ ğuşu ipiat'ajojoap kay.

— Wekawẽn tağ ğuş juk adi epekuku — i je'e cebe ip.

¹⁶ Guyjom Deus Jesus Cristo jomuy apẽn cuk adi oekuku ip iaptei teida am soat pe. Xipacat

je'gũm xipacayũ be xipacat muḡẽḡẽapteim.
Kũyjobit'ũmayũ bit ḡuju ipiat'ajojoap kay
kũyjobit'ũmapteim.

¹⁷ Pãm eyju? Ajo-kay eyju jeḡebubum?

— Oceju bit Judeuyũ — i eyju e'em. — Oceju acã
cũḡ ma Deus xe ixẽ be wuyawẽwẽap ekawẽn tup
kuḡ puye — i eyju e'em.

Jewexe eya'õbuyxi.

— Oceju acã Deus ocenaẽ jebekitkiyũm — i'e'em
eyju te'e ma. ¹⁸ — Oceju acã ocetaybit apẽn Deus
ibikuy iam — i te'e ma eyju dak e'em. — Oceju
acã ocetaybit apẽn cũḡ ma iam, apẽn cũḡ ḡu iam
tak, Deus pe wuyawẽwẽap ekawẽn coco'uk puye
— i te'e ma eyju e'em. ¹⁹ — Warara'acayũ itaybit
ḡu apẽn cũḡ ma iam, apẽn cũḡ ḡu iam tak — i eyju
e'em. — Oceju acã ocetaybit — i te'e ma eyju e'em.
— Warara'acayũ itaybit ḡu Deus ekawẽn — i dak
eyju e'em. — Soat podi ma oceju bit ocetaybit —
i te'e ma eyju e'em. — Oceju acã warara'acayũ
oceḡutaybitbin — i te'e ma eyju e'em. ²⁰ — Oceju
acã itaybit'ũmayũ mutaybitbin kawẽn icẽmãn — i
te'e ma eyju e'em. — Kawẽn icẽmãn yaypan'isuayũ
mutaybitbin tak oceju bit — i te'e ma eyju e'em. —
Oceju acã ocetaybit kawẽn icẽmãn, kawẽn cũḡan,
Deus pe wuyawẽwẽap ekawẽn tup kuḡ puye — i
te'e ma eyju e'em.

²¹ Warara'acayũ mutaybitbin acã eyju jekukum.
Jewemutaybitbin'ũma eyju bit jekukum.

— Warara'acat pubut epetujupa'um ḡu juy —
i eyju e'em warara'acat pe ma. Eyju dak tu-
jupa'um'um ma.

22 — Warara'acat tayxi kaykay ġu juy epesop — i eyju e'em warara'acayũ be. Eyju dak warara'acat tayxi kaykay ma.

— Deusbaroyũ kay ġu juy epeku — i eyju e'em warara'acayũ be.

Eyju bit ijodiat kay jġjã Jesus Cristo kayap podi ma.

23 — Deus pe wuyawewēap ekawēn tup kuġ oceju bit — i eyju e'em soat pe te'e ma.

Cekawēn taġ ġu eyju bit jekukum. Imēnpuye Judeu'ũmayũ cekawēn tup kuġ'ũmayũ Deus mubuyxi'ũm'ũm cūġ'ũma eyju jekukum puye.

24 Imēn e'em Deus ekawēn tup: Judeuyũ, Judeu'ũmayũ Deus muymuy eyju cūġ'ũma jekukum puye, i.

25 Imēntak Deus pe wuyawewēap ekawēn kay kūyjobit pima, cūġ ma eywebe ikap'isuat taypu'aġobixeedakat am tekku Deus ebekit iap mubapuk am soat pe—Judeu'ũmayũ be. Eyju ixeedatkan oceju Deus ebekitkiyũ iap mubapukpuġ soat pe. Deus ekawēn kay kūyjobit'ũm pima bit, te'e ma ixeedatkan eyju, Deus ebekit'ũmat co'i eyju jekukum puye.

26 Judeu'ũmayũ bit jedaypu'aġobixeedatkan ġu. Deus pe wuyawewēap ekawēn kay kūyjobit pima bit, Judeuyũ jo'i e'em ip Deus xe—jebekitkiyũ jo'i—kūyjobicayũ jo'i.

— Eyju webekitkit — i'e'em Deus cebe ip ixeedakat ġu ma'ġu ip.

27 Eyju ma eyxeedatkanat. Deus pe wuyawewēap ekawēn tup kuġ eyju. Imēnpuye eyetaybit cūġ ma jeku am Deus xe iam. Inaka eyju kūyjobit'ũm cekawēn kay. Judeu'ũmayũ bit ixeedakacap ġu ip. Deus pe wuyawewēap

ekawēn tup kuḡ ḡu ip. Inaka cekawēn kay kūyjobit pima, ikērēat kuḡ ḡu ip Deus xe—Kūyjobicayū—Judeu'ūmayū. Eyju bit ikērēat kuḡ cexe kūyjobit'ūm puye, Judeuyū. ²⁸ Wuyju Deus ebekitkit wuyxeadakacap tomuju ḡu—ixe ekawēn kay kūyjobicap tomuju acā. Pūḡpūḡayū te'e ma e'em:

— Deus ebekitkit oceju — i. Te'e ma ip jexeedakatkan.

Te'e ma ip Deus ekawēn tup kuḡ, kūyjobit'ūm ip puye.

— Webekitkiyū ḡu eyju — i'e'em Deus ixeyū be, kūyjobit'ūm puye.

²⁹ Warara'acayū cūḡ ma e'em:

— Judeuat oceju bit — i. — Deus ebekitkiyū oceju — i dak.

Jebikuyap taḡ ḡu ip jekukum—Deus bikuyap taḡ acā. Deus biōḡbuk nuynuy cebe ip.

— Eyju ma webekitkiyū — i'e'em Deus ixeyū be, jexeedakatkanat ḡu ma'ḡu ip. — Xipat cīcā eyju — i'e'em Deus cebe ip.

“Eyju xipat oxe” i'eap kudadam ḡu ip ijodiat pe. Deus pe acā “Eyju xipat oxe” i'eap wiwim ip. Soat Deus ekawēn kay kūyjobicayū cebekitkiyū—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak.

3

¹ — Jewewejo'i kūyjobicayū Deus ebekitkiyū bima, apeḡām paxi wuyju judeuyū? — i du eyju e'em owebe? — Apēḡām paxi wuyju wuydaypu'aḡobixeedakatkan? — i du eyju e'em owebe? — Xipat ḡu aco'i wuyju Judeuyū iap — i du eyju e'em owebe?

2 — Xipat cĩcã ma wuyju Judeuyũ iap — i õn pit e'em eywebe. Deus jekawẽn o'gũwẽn Judeu'ũmayũ be ġu—wuy'ajojoyũ'ũm'ũm pe acã. Imẽnpuye wuyju Judeuyũ iap xipat cĩcã. Jekawẽn o'gũwẽn cebe ip ixeyũ be imuwẽn ãm warara'acayũ be.

3 — Imẽnpit pũġpũġ wuy'ajojoyũ'ũm'ũm'in oibu'un ip ixekawẽn taġ jeku am — i du eyju e'em owebe? — Gasũ aco'i Deus je'e ġu wuywebeam apẽn cuk adi o'e'e iap taġ, cekawẽn taġ oibu'un ip puye — i du eyju e'em owebe?

4 — Ja'õ daġ ma Deus je'e wuywebeam tak — i õn pit e'em eywebe.

Soat ma napapa'uk. Deus pit napapa'uk ġu. Imẽn e'em Deus ekawẽn tup:

Deus, ãn acã icẽmãn e'em, i. “Cũġ'ũma ãn ocekuġ”
i napa ma e'em emuymuy'ukayũ, i. Inaka ãn acã
cũġ ma soat kuġ, i.

Imẽn e'em Deus ekawẽn tup.

5 — Cũġ'ũma wuyeku buje bit, Deus acã cũġ ma jekukum iap ibapuk e'em wuyekukuap cocoayũ xe — i aco'i eyju e'em owebe.

Eyxe xipat wuywebe cũġ'ũma jeku am warara'acayũ mutaybit am Deus acã cũġ ma iam. Imẽnpuye:

— Cũġ ġu Deus pe ipiatpi'ajoan wuywebe warẽmtaġ wuyekukuapteim — i te'e ma eyju e'em owebe.

Ijodiat puxim õn kawẽnwẽn ġasũ, adeayũ icẽm ġu e'em puye.

6 — Deus soat em cũġ ma wuykuġ — i õn pit e'em. — Deus cũġ'ũma ibima, iba'ore kuka o'e ixekawẽn cebe apẽn cuk adi ajekuku iap teida am soat

pe wuywebe. Imēnpit ixē cūḡ ma iboap ideida — i ōn pit e'em.

⁷ — Cūḡ'ūma weku buje, “Deus acā cūḡ ma jekukum,” i je'e ip ocekukuap cocoayū — i du eyju e'em owebe? — “Soat podi ma Deus cūḡ ma,” i je'e ip — i du eyju e'em owebe? — Imēnpuye warēmtaḡ cuy ajeku warara'acayū be “Deus acā cūḡ ma” i'e am — i te'e ma eyju e'em. — Imēnpuye cūḡ ḡu Deus pe ipiatpi'ajoan ocewebe warēmtaḡ ocekukuapteim — i te'e ma eyju e'em owebe.

⁸ Imēneju:

— Ga'a ikērēat aḡujurūḡ — i'ūmḡu juy ace. — Wuywebe ikērēat mujurūḡ puje, adeayū itabut je'e Deus acā xipat iap kay — i'ūmḡu juy ace. — Ga'a ikērēat aḡujurūḡ Deus acā xipat iam itabut'ūmayū mutaybit am — i'ūmḡu juy ace.

— Imēn e'em Paulo dak — i napa ma e'em omuymuy'ukayū dak.

Deus cūḡ ma ipiat supi'ajoat omuymuy'ukayū be.

⁹ Deus xe Judeu'ūmayū podi ma xipat tu wuyju Judeuyū buye? Ka'ūma! Jewewejo'i ma wuyju ikērēat kuḡ Deus xe—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. Wuywebe dak ikērēat mujurūḡrūḡap eperē ba'ore. Kuy iboap oḡuwēn eywebe. ¹⁰ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Ka'ūmḡu cedaḡ ma jekuku'ukat—pūḡ tak ka'ūma ma, i. ¹¹ Soat ip itaybit ḡu apēn cūḡ ma Deus xe iam, apēn cūḡ ḡu iam tak, i. Ka'ūmḡu Deus a'ō daḡ cekupinat, i. ¹² Wūy ma o'e ip Deus wi oitabidaot puxim, i. Ka'ūmḡu xipacat mujurūḡrūḡ'ukat—pūḡ tak ka'ūma, i.

¹³ Cekawēnkērē jījā ip itaypi koceat puxim,

i. Napapa'uk cĩcã ip, i. Warara'acat muy-muyap cẽmcẽm ikõmbie daḡwi ip puybu tũypiat puxim, i. ¹⁴ Warẽmtaksuḡ e'em ip warara'acat pe, i. ¹⁵ Itadaodao ip warara'acat ekawẽn mukẽrẽrẽnap kay, yaokaap kay dak, i. ¹⁶ Soat em jexeat cokcokap mu'ũm ojuy ip, i. Warara'acat mutabibin ip soat em, i. ¹⁷ Itaybit ḡu ip kaba'ũm jedop am warara'acat eju, i. ¹⁸ Itaybit ḡu ip Deus kuk am ibuyxim, i.

Imẽn e'em Deus ekawẽn tup.

¹⁹ Ibo dup ekawẽn icẽmãn! Imẽn Deus Judeuyũ awẽwẽm jekawẽn. Wuyetaybit iboam. Imẽnpuye te'e ma e'em ip Deus pe: — Ocejũ acã ekawẽn taḡ jekukum — i. Judeu'ũmayũ dak ixẽ ekawẽn taḡ ḡu jekukum. Imẽnēju mũḡ ma ip Deus etabutpe soat ip ikẽrẽat kuḡ puye—Judeuyũ, Judeu'ũmayũ dak. ²⁰ Ka'ũma ma soat ekawẽn taḡ jekukum—Deus ekawẽn taḡ. Imẽnpuye abu be Deus e'em “Cũḡ ma juy epesop oxẽ wekawẽn taḡ eyekuap tomuju” i? Ka'ũma be ma! Deus ekawẽn wuyetaybit puje, wuyetaybit soat wuyju ikẽrẽat kuḡ Deus xe iam.

²¹ Gasũ bit apẽn õn ipi watwat mucũḡcũḡ iap Deus o'ḡuwẽn wuywebe.

— Eyju cũḡ ma e'em oxẽ eyawẽwẽap ekawẽn taḡ eyekukuap tomuju ḡu — io'e Deus wuywebe. Imẽn Moisés wuymutaybitbin tak. Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ dak iboam wuymutaybitbin.

²² — Eyju bit cũḡ ma oxẽ — i'e'em Deus ipi watwat pe Jesus Cristo kay itabut puje acã. Soat pe itabucat pe: — Ën cũḡ ma oxẽ — i'e'em Deus—Judeu be—Judeu'ũmat pe dak.

23 Soat ipi watwat ikērēat o'gugē. Ka'ūma ma ikērēat kuḡ ḡu. Wūy ma o'e ip Deus wi—warara'acat podi ma idipat wi, ikērēat kuḡ puye. 24 Deus pit ikērēat uk'uḡ wuywebewi Jesus Cristo oe'ū wuywebeam puye. Ikērēat muḡēḡēaptei o'teida je'ū ām. Imēnpuye wuyju cūḡ ma Deus xe ixē oe'ū buye. Deus tei'ūma wuymucūḡucūḡ, ixē soat em xipan wuykuḡ puye. Cristo Jesus kay wuyetabun puje acā, wuymucūḡucūḡ. 25 Deus Jesus Cristo o'ḡudot ijodi ce'ū ām wuywebeam. Ixē oe'ū ikērēat mujurūḡrūḡaptei am. Ixē kay wuyetabut puje, Deus ikērēat uk'uḡ wuywebewi. Jesus Cristo o'ḡudot ce'ū ām ōn cūḡ ma eykuḡ iam wuymutaybit am. Kuyje Deus ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū o'ḡuju ḡu ipiat'ajojoap kay. Yukpiceḡe ḡu osunuynuy nuy ixeyū kuḡ.

— Guyjom okpot je'ū soat peam — io'e jewebe ma. — Ixē kay itabucayū oḡuju ḡu ipiatpi'ajojoap kay — io'e jewebe ma. 26 Gasū bit: — Gebum ōn ipi watwat ikērēat mujurūḡrūḡ iap kay — i'e'em Deus. — Cuḡ ma kuka o'e owebe ipiatpi'ajoan cebe ip, ikērēat ip o'ḡujurūḡrūḡ iaptei — i'e'em ixē. — Gasū bit cūḡ ma kuka o'e owebe ikērēat uk am eywebewi, Cristo oe'ū buye — i'e'em Deus Jesus Cristo kay itabucayū be. — Eyju cūḡ ma oxē Jesus oe'ū buye — i'e'em itabucayū be.

27 Imēneju “Warara'acat podi ma cūḡ ma oceju bit,” i'e but tu wuywebe? Ka'ūma. I'e but ḡu wuywebe. Ka'ūma ma cūḡ ma Deus xe xipacat mujurūḡrūḡap tomuju. Cūḡ ma wuyju cexe Jesus Cristo kay wuyetabut puje acā. Imēnpuye “Warara'acat podi ma cūḡ ma oceju bit” i'e

ba'ore wuywebe. ²⁸ Wuyju cūḡ ma Deus xe xipacat mujurūḡrūḡap tomuju ḡu—Jesus Cristo kay wuyetabucap tomuju acā. Iboam wuyetaybit kuy. ²⁹ Deus Judeuyū mucūḡ ojuy acā du? Ibu'u du Judeu'ūmayū mucūḡ ãm? Ka'ūma! Ibikuy ma. Soat itabucayū mucūḡucūḡ ixe—Judeuyū mucūḡucūḡ, Judeu'ūmayū mucūḡucūḡ tak. ³⁰ Imēnpuye pūḡ taḡ ma Deus soat kuḡ ipi watwat kuḡ. Jesus Cristo kay itabun puje acā Judeuyū mucūḡucūḡ. Cekay itabun puje acā Judeu'ūmayū mucūḡucūḡ tak. ³¹ Imēneju:

— Moisés ekawēn taḡ ḡu ajeku—Deus o'ḡuwēn cebe iap ekawēn taḡ ḡu—Jesus Cristo kay wuyetabut puye — i'ūmḡu juy ace. Cekay wuyetabut pima dak, kuyjeat ekawēn cuy ibuyxim ajukuk.

4

¹ — Ajoap tomuju Abraão cūḡ ma osunuy Deus xe? — i du eyju e'em owebe? Wuydobu'ūm Abraão'ūm Judeuyū dobu'ūm. Apēnpuye “Ēn cūḡ ma oxe” io'e Deus cebe iam ōn jeymutaybin.

² — Ēn cūḡ ma oxe — io'e Deus Abraão be. Imēn Deus e'em xipacat muḡēḡēap tomuju ibima: “Warara'acat podi ma ōn cūḡ ma Deus xe” i kuka juk o'e Abraão. Imēnpit xipacat muḡēḡēap tomuju ḡu “Cūḡ ma ěn oxe” io'e Deus cebe.

³ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Abraão bit itabut osunuy Deus kay, i. Deus tak o'e cebe “Cūḡ ma ěn oxe” i, cekay itabut puye, i. Imēn e'em Deus ekawēn tup. ⁴ Wuyekapik puje wuyekapikaptei bubum wuyju. Tei'ūm iūm'ibit

pupum ġu wuyju. Wuyekariwa ceweroap wuyweju iap pupum acã wuyju. ⁵ Imēn ġu bit Deus wuykuġ. Deus e'em:

— Ĕn cūġ ma oxe — i xipacat muġēġē'ukat pe ġu—jekpot kay itabucat pe acã.

Itabun puje acã:

— Ĕn cūġ ma oxe — i'e'em Deus ikērēat mujurūġrūġ'uk osunuyiat pe.

Ikērēat mujurūġrūġ'uk osunuyiat cūġ ma Deus xe xipacat muġēġēap tomuju ġu—Jesus kay itabucap tomuju acã.

⁶ — Ĕn cūġ ma oxe, xipacat muġēġēap tomuju ġu, etabucap tomuju acã — i'e'em Deus.

Imēnpuye cūġat icokcok cīcã e'em. Davi dak iboap cuk adi o'ġuwēnuwēn. Imēn Davi o'e:

⁷ Kuy bima kūyjobit'ūm osunuy iat icokcok e'em Deus pe cebewi ikērēat uk puje, i. Ikērēat mujurūġrūġ'uk osunuyiat icokcok e'em Deus pe ikērēat mu'ūm puje, i. ⁸ Cūġat kay ibu'u tūibit icokcok e'em, i. Deus apēn ixe juk adi ikērēat o'ġujurūġrūġ iap kay ġebum'ūm pima, icokcok e'em, i.

Imēn Davi o'e kuyje.

⁹ — Icokcok ip e'em — i mo adi a'ġu o'e Davi. Abuyū icokcok soat em? Taypu'aġobixeedakat'ibiyū acã du? Judeuyū acã du? Ka'ūma! Ixeedakat'ūm'ibiyū dak icokcok ma—Judeu'ūmayū. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Abraão itabut o'e Deus kay, i. Deus o'e cebe “Ĕn cūġ ma oxe” i, cekay itabut puye, i.

¹⁰ Puje “Cũğ ma ĩn oxe” io'e Deus Abraão be? Abraão jedaypu'ağobixeedakacat puje du? Ka'ũma!

— Cũğ ma ĩn oxe — io'e ixeedakat'ũm pima.

¹¹ Guyjom acã o'jedaypu'ağobixeedakacat Abraão.

— ĩn cũğ ma oxe — io'e Deus Abraão be ixeedakacat awap ma. — ĩn cũğ ma oxe — io'e Abraão be, jekay itabut puye.

Guyjom o'jedaypu'ağobixeedakacat “Őn cũğ ma Deus xe wetabucap tomuju” i'e am soat pe warara'acat pe. Abraão cũğ ma osunuy Deus xe itabut puye. Cũğ ma osunuy ixeedakacat'ũm awap ma. Imẽnpuxim Judeu'ũmayũ dak cũğ ma Deus xe itabun puje. Cũğ ma ip cexe ixeedakacat ğu ma'gu ip. Imẽneju Abraão ixeyũ ebay jo'i Abraão etabucap co'i ip itabut Deus kay buye. ¹² Judeuyũ etabun puje, cũğ ma ip Deus xe. Cũğ ma cexe jex-eecukap tomuju ğu, jetabucap tomuju acã. Abraão etabucap co'i ma ip itabut. Imẽneju Abraão ixeyũ ebay buxim Deus xe ixex buxim ixeedakacap tomuju ğu—ixex buxim itabucap tomuju acã.

¹³ — Wa'õbi soat ka dağacat kukan ecesũy — i juk o'e Deus Abraão be. — Enaxeğebitbit tak soat ka dağacat kukan je'e ip — i juk o'e. — Soat eipi oğũm eywebe — i dak o'e Deus. Iba'ore soat pe wuywebe soat ekawẽn tağ jeku am—wuyawẽwẽap ekawẽn tağ. Imẽnpuye Deus o'e: “Xipacat oğũm ewebe,” i Abraão be wuyawẽwẽap ekawẽn tağ cekup tomuju ğu—itabucap tomuju acã; cũğ ma Deus xe iap tomuju dak. ¹⁴ Imẽnpuye Deus xipacat ũmũm wuyawẽwẽap ekawẽn tağ jekuku'ukayũ be acã ğu. Ixeyũ be acã iũmũm pima, te'e ma kuka

juk ace wuyetabut Jesus Cristo kay; te'e ma dak kuka juk Deus o'e wuywebe “Xipacat oğũm eywebe” i. ¹⁵ Imẽn Deus ipiatpi'ajojoan jekawẽn kay kũyjobit'ũmayũ be.

— Kũyjobit ğu eyju wekawẽn kay — i ğu bit e'em cekawẽn co'ũmayũ be, itaybit ğu ip cekawẽn puye.

¹⁶ Imẽnēju Deus tacup ğu.

— Xipacat oğũm ewebe, okay etabut puye — i juk o'e wuydobu'ũm pe—Abraão'ũm pe.

Deus soat em ja'õ dağ e'em wuywebe. Imẽnpuye soat itabucayũ xipacat je'jat Deus xewi Abraão buxim.

— Soat em wekawẽn kay kũyjobicayũ be acã xipacat oğũm — i'ũmğu o'e Deus. — Soat pe okay itabucayũ be xipacat oğũm — i acã o'e.

Imẽnēju Abraão wuyebay buxim Deus xe, ixe etabucap co'i wuyetabut puye. ¹⁷ Imẽn e'em Deus ekawẽn tup:

Wa'õbi ade ka watwat je'e “Abraão wuyebay jo'i Deus xe, ixe etabucap co'i wuyetabut puye,” i, io'e Deus Abraão be, i.

Abraão itabut osunuy Deus kay. Ixe Deus waram ce'ũ'ũay'u mutaicin. Ka'ũmğu osodop iat mubapukpuğ ixe. Ixe Deus ja'õ dağ ma juk adi Abraão kuğ osunuy.

¹⁸ — Enaxeğebitbit ma jeedop ade jĩjã — i juk o'e Deus Abraão be. — Wa'õbi ade ka watwat kukukan ecesũy — io'e.

Iboap kay itabut osunuy Abraão.

— Deus ja'õ dağ je'e owebe — i juk adi o'e Abraão jewebe ma.

Itabut cĩcã osunuy imujurũğ pa'oren ma'ğu ipot aypa buye. Owebe jekpot ũmap wiwim osunuy

Deus cebe. ¹⁹ Ixe aypa jĩjã osunuy. Ijasũn 100 koatoap wi osunuy.

— Okpotpet put ġu ma oce aypa oce buye — io'e jewebe ma. — Otayxi Sara dak i'it'et put ġu o'e yabut puye — io'e jewebe ma.

Inaka itabutbũt ġu osunuy Deus ekawẽn kay—itabut cĩcã ma.

²⁰ — Deus okpon je'ġũm ġu — i'ũmġu o'e Abraão. — Je'ġũm paxi? — i'ũmġu dak o'e.

Ixe bit itabut cĩcã osunuy Deus okpon je'ġũm iap kay aypa ma'ġu. Jawa'õmucanucan osunuy, itabut Deus kay buye. Imẽnpuye:

— Ĕn soat podi ma xipan okuġ — i'e'e'uk osunuy Deus pe. ²¹ — Soat iba'ore ġu Deus pe — i'e'e'uk osunuy Abraão. — Ja'õ daġ em owebe — i'e'e'uk osunuy. — Okpon je'ġũm ja'õbacaan i'e'e'uk osunuy jewebe ma. ²² Imêne ju:

— Ĕn cũġ ma oxe — i juk o'e Deus cebe.

Imẽn Deus o'e Abraão itabut osunuy buye.

²³ Ixe cũġ ma osunuy Deus xe iap ibararak opop Deus ekawẽn tup pe. Abraão cũġ ma osunuy jetabucap tomuju iaptup o'tupmubararak kuyjeayũ. Kuyjeayũ mutaybit am acã ġu ibodup o'tupmubararak ip. ²⁴ Wuymutaybit am tak ibodup o'tupmubararak ip.

— Eyju cũġ ma oxe — i je'e Deus wuywebe, ixe kay wuyetabun puje.

Ixe Deus Jesus o'ġutait ce'ũap tomukadi. Wuykukukat o'ġutait waram. ²⁵ Deus Jesus o'ġudot ijodi ce'ũ ãm. Oe'ũ ikẽrẽat uk am wuywebewi. Jesus o'ġutait ce'ũap tomukadi Deus

pe “Cũḡ ma eyju oxe” i'e am wuywebe—o'ḡutait'iat kay itabucayũ be.

5

¹ Imēneju Deus e'em wuywebe: — Cũḡ ma eyju oxe — i, Jesus Cristo kay wuyetabut puye. Kuy bima kaba'ũm ajop Deus eju wuyetabut'ũm pima. Gasũ bit kaba'ũm ace Deus eju wuykukukat Jesus Cristo kay wuyetabut puye. ² Jesus Cristo kay juk o'e jebay be:

— Teyũku itabut okay — i.

Imēnpuye Deus xipan wuykuḡ. Wuycokcok cĩcã ixe xipat wuykay buye. Guyjom Deus dipap co'i acesop. Wuycokcok cĩcã iboap wiwim. ³ Iboap wiwim pima wuyju ipiatpi'ajojom ijodi. Wuyetay-bit wuyetaxi acesop ipiatpi'ajojom puye iam. Imēnpuye ipiatpi'ajojom pima dak wuycokcok wuyju e'em. ⁴ Ipiat'ajoam wuyetaxi bima, Deus e'em wuywebe:

— Xipat cĩcã eyju oxe — i.

Deus “Eyu xipat cĩcã oxe” i'e'em pima, wuycokcoḡ acesop Deus xe acesop soat em iap wiwi am. ⁵ Jewemuḡuykukukum ḡu wuyju Deus co'i acesop iap wiwi am. Ixe jebiōḡbuk o'ḡuōm wuywebe—xipacat o'ḡuōm. O'ḡuōm wuymukũyjo am eykukpin cĩcã oxe iam.

⁶ Wuywebe xipacat muḡẽ ba'ore bima Cristo oe'ũ wuydaxijo am. Wuywebeam ixe oe'ũ xipat'ũmayũ beam. Deus “Eje'ũ juy” i'e buje, oe'ũ. ⁷⁻⁸ Deus xe wuykukpin cĩcã. Imēnpuye ixe jekpot o'ḡudot ce'ũ ãm wuywebeam. Wuyju ma wuybu'u je'ũ ãm warara'acat e'ũap puxim, cũḡ ma'ḡu ip jekukum, xipacat muḡẽḡẽm ma'ḡu

ip. Cristo bit ibu'u ġu osunuy je'ũ ãm wuywebeam ikêrêat mujurũġrũġ ma'ġu wuyju. ⁹ Ġasũ wuyju cũġ ma Deus xe wuywebeam Cristo oe'ũ buye—o'jedoyekereren puye. Cristo bureyũ ma wuyju bit ġasũ. Imênpuye Deus wuymuju ġu ipiat'ajojoap kay. ¹⁰ Wuyetakoma juk adi ajop Deus kay. Deus pit wuymuwexat jebureyũm wuywebeam ipot oe'ũ buye. Ġasũ bit Cristo waram itait o'e. Deus wuydaxijo Cristo itait puye, wuyju ibureyũ buye dak. ¹¹ Wuykukukat Jesus Cristo juk wuymuwexat Deus bureyũm, ixex wuykukpin puye, wuywebeam oe'ũ buye dak. Imênpuye:

— Obureyũ eyju — i'e'em Deus wuywebe.

Imênpuye soat podi ma wuykokkok, wuyju Deus bureyũ buye.

¹²⁻¹⁹ Imênpit ipi watwat ikêrêat mujurũġrũġ'uk osodop ip Deus jekawên muwên awap Moisés pe. Deus pit ipiat o'supi'ajoat ġu cebe ip jekawên taġ ġu juk adi oekuku ip iap teim, Moisés pe wuyawêwêap ekawên muwên awap. Adão koap ikêrêat o'ġujurũġ. Soat ipi watwat o'jebapuk ixex Adão bewi. Soat ixex ebekitkiyũ ikêrêat mujurũġrũġ'ukayũm o'e Deus xe ixex ikêrêat o'ġujurũġ puye.

— Ikêrêat mujurũġrũġ'ukayũ je'ũ — i juk o'e Deus Adão be.

Imênpuye soat ipi watwat je'ũ'ũm ġasũ dak. Soat wuye'ũ'ẽ ace Adão buxim wuyju dak ikêrêat mujurũġrũġ puye. Soat cebekitkiyũ ikêrêat o'ġurũġrũġ Adão juk ikêrêat o'ġujurũġ iap co'i'ũmġu. Inaka oe'ũ'ũ ip soat—Adão badipyũ, Moisés badipyũ dak. Oe'ũ'ũ ip Adão koap ikêrêat o'ġujurũġ puye. Soat Adão ebekitkiyũ

ikêrêat mujurũgrũg'ukayũm o'e Deus a'õ kay kũyjobit'ũm ip puye. Adão kũyjobit'ũm pima, soat ixē ebekitkiyũ dak kũyjobit'ũmayũm o'e Deus xe. Imēneju soat ipi watwat ikêrêat kuḡ o'e Deus xe pũḡ aḡokatkat ikêrêat o'ḡujurũḡ puye.

Soat Adão ebekitkiyũ ixē buxim o'e—ikêrêat kuḡ. Imēnpuxim Jesus Cristo kay itabucayũ ixē buxim e'em—ikêrêat kuḡ ḡu. Ixē Jesus Cristo oe'ũ ikêrêat uk am ipi watwat pewi—soat uk am. Imēnpuye soat em itait jeedop ip Deus xe cekay itabucayũ. Adão kũyjobit'ũm o'e Deus a'õ kay. Imēnpuye soat ixē naxeḡebitbit je'ũ'ũm. Jesus Cristo bit kũyjobit osunuy Deus a'õ kay. Imēnpuye soat em Deus xe itait jeedop ip cekay itabucayũ. Pũḡ aḡokatkat kũyjobit'ũm osunuy Deus a'õ kay. Imēnpuye adeayũ ikêrêat mujurũgrũg'ukayũm o'e Deus xe. Kũyjobit'ũm cĩcã ip osodop Adão buxim. Wara'at pit kũyjobit cĩcã osunuy Deus a'õ kay. Imēnpuye Deus je'e adeayũ be:

— Eyju cũḡ ma oxe — i.

Ixeyũ adeayũ kũyjobit Jesus Cristo buxim. Jew-ejojo'i ḡu bit osodop ip Adão Cristo eju. Jesus xipan wuykuḡ warara'acat podi ma. Ade Adão ebekitkiyũ bit o'ju ipiat'ajojoap pe ixē pũḡ em ma ikêrêat o'ḡujurũḡ puye. Deus pit soat podi ma xipan wuykuḡ. Imēnpuye Cristo o'ḡudot ikêrêat uk am soat pewi—ijodiacat pewi. Deus tei'ũma adeayũ daxijojom ijodiacayũ daxijojom, pũḡ em ma Cristo oe'ũ buye. Adão pũḡ ma osunuy. Soat ixē ebekitkiyũ ikêrêat mujurũgrũg'ukayũm o'e Deus xe, Adão ikêrêat o'ḡujurũḡ puye.

— Ikêrêat kuḡ eyju oxe — i'e'em Deus soat pe Adão ebekitkiyũ be Adão pũḡ em ikêrêat o'ḡujurũḡ

puye. Deus e'em taxijo'ibiyũ be bit:

— Ikêrêat kuḡ ḡu eyju oxe — i, ade em ma'ḡu ip ikêrêat o'ḡujurũḡrũḡ. — Webekitkiyũ eyju — i'e'em cebe ip, ixē xipat wuykay buye.

Pũḡ aḡokatkat imên ikêrêat o'ḡujurũḡ—Adão. Imênpuye soat wuye'ũ'ẽ ace. Wara'acat pit ikêrêat kuḡ ḡu oe'ũ—Jesus Cristo. Imênpuye soat podi ma Deus xipan wuykuḡ.

— Cũḡ ma eyju oxe — i'e'em wuywebe—Jesus Cristo kay itabucayũ be.

Imêneju soat em wuyetait acesop Deus xe. Soat kukukan acesop Cristo eju. Jesus e'eap Adão e'eap podi ma xipacat kuḡ.

²⁰⁻²¹ Imêntak Deus jekawên o'ḡuwên Adão ebekitkiyũ mukũyjo am eyju ikêrêat mujurũḡrũḡ cĩcã iam. Ipi watwat pit biḡ ma ikêrêat o'ḡujurũḡrũḡ. Soat ipi watwat je'ũ'ũm ikêrêat mujurũḡrũḡ puye. Je'ũ buje ip wũy ma dopdom Deus wi. Deus pit warara'acat podi ma xipan wuykuḡ. Ixe Cristo o'ḡudot ce'ũ ãm ikêrêat uk am wuywebewi. Imênpuye wuye'ũ buje soat wuyju Deus xe wuyetait acesop, wuykukukat Jesus Cristo kay wuyetabun puje. Wuykukukat Jesus Cristo xe ma acesop soat em wuyetait

6

¹ — Deus pit biḡ ma xipan wuykuḡ biḡ ma'ḡu wuyju ikêrêat mujurũḡrũḡ — i òn e'em eywebe.

Imênpuye:

— Biḡ ma juy ikêrêat aḡujurũḡrũḡ, biḡ ma Deus xipan wuykuk am — i du eyju e'em owebe?

² Imên ḡu juy e'em! Ce'uat jepidowatwan ḡu o'e. Imênpuxim wuyju dak ikêrêat mujurũḡ pin ḡu ace'e

Cristo kay wuyetabut puye. ³ Wuymubatisan puje, ġasũ bit Jesus Cristo eju mũġ'i ojeku iap mubapukpuġ wuyju soat pe wuyjojoayũ be. Ikêrêat muġêġêap acepere kuy apên ce'uat jepidowatwanap epererem. Kuy eyetaybit iboam. ⁴ Jesus eju kuy ip wuykot iap puxim ikêrêat muġê pin ġu ace'e, ceweju kuy aje'ũ iap puxim tak. Iboap mubapukpuġ wuyju wuymubatisan puje. Cristo oe'ũ jebay bikuyap taġ. Wuyju dak Jesus Cristo bikuyap taġ ajeku ġasũ bit. Ja'ôbacaan Deus ixé waram o'ġutait. Soat podi ma Deus ya'ôbaca, idip tak. Jesus puxim wuyju dak acejetait waram. Imêneju ġasũ dak wuyaġuy'isum ajeku.

⁵ Imêntak Cristo jekpiwatpin ma oe'ũ korosa be. Imênpuxim wuyju dak wuyukpiwatpin ma ikêrêat aġujurũġ ġu. Deus ja'ôbacaap o'jomôġ Cristo be waram imutait puje. Imênpuxim wuyju dak Cristo a'ôbacaap kuġ ġasũ. Ikêrêm cuk adi ajekuku iap kuy juk acepere. Wuyaġuy'isum wuyju jekukum ġasũ bit ixé a'ôbacaap kuġ puye. ⁶ Kuy bima juk adi ikêrêat aġujurũġrũġ. Soat em ikêrêat mujurũġrũġ'uk cuk adi ajop. Imên jewemudadaybotbon cuk adi ajekuku. Cekariwa be imudadaybotbot'ibit enapôn pa'oreap puxim ikêrêat mujurũġrũġap epereap pa'ore osunuy wuywebe. ġasũ bit ikêrêm cuk adi ajekuku iap acepere Jesus a'ôbacaap kuġ puye. Korosa be Jesus oe'ũ ja'ôbacaap muôm âm wuywebe ikêrêat mujurũġap puxim. Imênpuye ikêrêat aġujurũġ ġu ġasũ bit. ⁷ Ikêrêat mujurũġrũġap epere but wuywebe. Ce'uat jepidowatwanap epereperem. Imênpuxim wuyju dak ikêrêat mujurũġrũġap acepere kuy. Cekariwa be imudadaybotbot'ibiyũ buximayũ ġu wuyju ġasũ

bit. ⁸ Cristo jekpiwatpin ma oe'ũ. Wuyju dak wuyukpiwatpin ma ikērēm cuk adi ajekukuiap acepere. Imēneju wuyetabut soat em wuyetait acesop Cristo xe iap kay. ⁹ Deus Cristo waram o'gutait ce'ũap tomukadi. Waram pit je'ũ ġu. Abu-be ixē imuy'ũ but? Ka'ũma be ma! Kuy wuyetaybit iboam. ¹⁰ Pũġ em ma ixē oe'ũ. Oe'ũ ikērēat uk am soat pewi wuywebewi. Waram pit je'ũ ġu. Gasũ bit itabēġ omuy soat em Deus bikuyap taġ jeku am.

¹¹ — Ikērēm cuk adi ajekukuiap kuy acepere — i juy epe'e'e eyewewebe. — Ikērēat aġujurũġ ġu ġasũ bit — i juy epe'e'e. — Ce'uat ġebum ġu o'e ikērēat muġēap kay — i. — Wuyju dak cuy ġebum ġu ace ikērēat muġēap kay — i juy epe'e'e eyewewebe. — Deus bikuyap taġ acã ajeku ġasũ bit — i juy epe'e'e eyewewebe. — Mũġ'i wuykukukat Jesus Cristo eju ajeku ġasũ bit — i juy epe'e'e eyewewebe.

¹² Imēneju ġebum ġu juy epesop ikērēat mujurũġrũġap kay. Ikērēat epeġuġē ġu eyjebit taġ. Ikērēat epeġuġē ġu eybinũnpe. Eybikuyap taġ ġu juy epeku—Deus bikuyap taġ acã. ¹³ Ikērēat mujurũġrũġ'ukayũ cucum ipiat'ajojoap kay. Yaġuy'isum jekuku'ukayũ bit kabi kay cucum. Kuy bima ikērēat mujurũġrũġ'uk cuk adi epesop. Gasũ bit eyaġuy'isum eyju jekukum. Imēnpuye:

— Ĕn ocejukan — i'ũmġu juy epe'e Satanás pe.
— Ikērēat oceġujurũġ a'õbi — i'ũmġu juy epe'e Satanás pe ma. Deus pe bit:

— Ĕn acã ocejukan soat em — i juy epe'e. — A'õbacaap cuy eġuõm ocewebe cũġ ma oceku am — i juy epe'e cebe.

14 Gasũ bit cũg ma wuyju Deus xe kuyat ekawẽn tağ wuyju jekukum puye ğu—Deus xipan wuykuğ puye acá. Imẽnpuye ikêrêat ağujurũğ ğu.

— Ĕn ma ocekukan — i'ũmğũ ace'e Satanás pe.

15 Gasũ bit cũg ma wuyju Deus xe kawẽn kuyat tağ wuyju jekukum puye ğu—wuyawewẽap ekawẽn tağ wuyju jekukum puye ğu dak. Deus xipan wuykuğ puye acá wuyju cũg ma Deus xe. Imẽnpuye:

— Ağugẽ juy waram ikêrêat! — i du eyju e'em? Imẽn ğu juy e'em! 16 “Ocekariwam cuy ece” i ey'e buje ağokatkat pe, eyekariwam je'e. Kũyjobin epesop ya'õ kay. Eyekariwa epeyepere ğu ikukpin cĩcã eyxe buye. Imẽnpuxim ikêrêat mujurũğrũğ'ukayũ ikêrêat muğẽap epereperem ğu, ikêrêat kay jĩjã ip puye. Imẽnpuye soat em Deus wi wũy jeedop ip je'ũ buje. Deus a'õ kay kũyjobicayũ bit cũğat ekawẽn epereperem ğu Deus a'õ kay jĩjã ip puye. Imẽnpuye cũg ma ip Deus xe. Deus xe itait jeedop ip je'ũ buje. Kuy eyetaybit cĩcã iboam. 17 Kuy bima juk adi Satanás a'õ kay kũyjobit epesop. Kawẽn idipat co buje bit, eyetabun epesop iboap ekawẽn kay. Iboap ekawẽn icẽmãn. Ey-cokcoğ epesop iboap ekawẽn kay am. Eybikuy jĩjã iboap ekawẽn tağ jeku am. Imẽnēju:

— Bay, ĩn xipat cĩcã — i oceju e'em Deus pe.

18 Deus kuy ja'õbacaap o'ğũm eywebe waram Satanás a'õ kay kũyjobicap puxim. Gasũ bit Deus a'õ kayayũm epesop. Eybikuy epesop ikêrêat muğẽãm ğu—xipacat muğẽãm acá. 19 Kawẽn ibapukan õn kawẽnwẽn eywebe, apẽn ikêrêat acepere wuyaguy'isum wuyeku am iap iba'arẽm eyxe

buye. Kuy bima juk adi ikērēat kay ġebum epesop. Ikērēat mujurūġrūġ cuk adi epekuku. Xipacat' ūmayũ kukukat a'ō kay kūyjobin epesop. Gasū bit cūġ ma juy epeku. Xipacat kay juy ġebum epesop. Deus a'ō kay juy kūyjobin epesop.

²⁰ Ikērēat mujurūġrūġ'uk pima, Deus bikuyap taġ ġu epeku. ²¹ Xipacat tu epejat ikērēat mujurūġrūġapteim? Ka'ūma! Eyetaybit ikērēat mujurūġrūġ'ukayũ soat em Deus wi wūy ma jeedop ip iam. Gasū bit eysūsūn epe'e ikērēat mujurūġrūġ'uk puye. ²² Deus a'ō kay kūyjobicayūm epesop ġasū bit. Deus kuy ja'ōbacaap o'ġuōm eywebe waram ikērēat muġēap puxim. Soat em eyju ixē mucokcokcoġ ġasū bit. Eye'ū buje soat em Deus xe eyetait epesop. ²³ Kapikpik'ukat jekapikaptei bubum. Imēnpuxim ikērēat mujurūġrūġ'ukat Deus wi wūy ma jeenuy je'ū buje. Ixe wi wūy ma jeenuy ikērēat o'ġujurūġrūġiap teim.

— Soat em oxe eyetait epesop — i'e'em Deus wuywebe bit, wuykukukat Ĵesus Cristo eju mūġ'i wuyju jekukum puye.

Soat em ixē xe wuydopap tei'ūmat co'i. Kapikpiġ ġu wuyju iboap pu am. Tei'ūma Deus iūmūm wuywebe.

7

¹ Okitpitpiyū, eyetaybin put apēn ōn em iam eyetaybit wuyawēwēap ekawēn puye. Wuyetabēġ pima acā wuyawēwēap ekawēn taġ wuyju jekukum. Wuye'ū buje bit iba'ore e'em.

² Imēnpuxim “Ayacat itoptep pima, jektop xe ma juy jeenuy itop itait pima” i'e'em iboap ekawēn. “Ektop eperem ġu juy wara'at pu am” i'e'em iboap

ekawēn. Itop e'ū buje bit, ite ayacat itoptep'ūmat co'i e'em. Wuyawēwēap ekawēn mupubutbun ġu wara'at pu buje itop'ūm kuy oe'ū buye. ³ Wara'at pu buje jektom koapat itop itait pima bit, ikērēat muġēġēm koapat pe jektop pe. Itop'ūm e'ū buje bit, ayacat ikērēat muġēġēm ġu wara'at pu buje. Wuyawēwēap ekawēn kuka o'ġupubun ġu wara'at pu buje. ⁴ Okitpitpiyū, ixē ayacat puxim eyju. Wuyawēwēap ekawēn koapat'ūm itop'ūm puxim—kawēn kuyat. Jektop'ūm e'ū buje jektop eju ġu e'em ayacat. Imēnpuxim wuyju dak kawēn kuyat taġ ġu wuyju jekukum ġasū bit, Jesus Cristo ekawēn taġ acā. Ixē ekawēn taġ wuyju jekukum wuyju Cristo jebit'in puyē. Ixē ebekitkiyūm acesop ġasū. Deus waram ixē o'ġutait. ⁵ Kuy bima wuyekpiwatpin ma juk adi ajekuku. Imēnpit wuyawēwēap ekawēn co buje, wuybikuy juk adi ajop—ikērēat mujurūġ ām acā. Wuybu'u juk adi ajop kūyjobit am iboap ekawēn kay. Ikērēm wuyekuap epere'ūm pima, wūy ma kuka juk ajop Deus wi. ⁶ Kuy bima wuyawēwēap ekawēn taġ cuk adi jeku ojuy ajop correntebum taomūnmūnat puxim. Ġasū bit Jesus oe'ū wuywebeam. Imēnpuyē ġasū bit Deus bikuyap taġ wuyeku but. Ixē bikuyap taġ wuyju jekukum ġasū, “Obikuyap taġ cuy epeku” iap ibararak opop kawēn kuyatup pe buye ġu—ixē biōġbuk wuymuisusun puyē acā.

⁷ — Kawēn kuyat pit ikērē — i du ace'e? — Wuyawēwēap ekawēn pit ikērē — i du ace'e? Imēn ġu juy ace—pūġ em tak ka'ūma. Wuyawēwēap ekawēn cuk adi omutaybitbin apēn ikērē Deus xe iam. Wuyawēwēap ekawēn

wuymutaybitbin eyetabikukum ġu juy epesop warara'acat pubut kay iam. Iboap ekawēn co'ūm pima, kuka juk wuyetaybit ġu ikērē Deus xe wuyetabikukuap iam. ⁸ Iboap ekawēn co buje bit, wuyetaybit cuk ace ikērē Deus xe wuyetabikukuap iam. Imēnpit biġ ma juk adi wuyetabikukum ace warara'acat pubut kay iboap ekawēn cocom ma'ġu wuyju. Iboap ekawēn wuyetaybit'ūm pima, wuyetaybit ġu kuka ace apēn ikērē Deus xe iam. ⁹ Kuy bima ōn tak wetaybit ġu juk adi oġuy wuyawēwēap ekawēn. Tūybe xipat cīcā ōn Deus xe iān cuk adi oce. Iboap ekawēn wetaybin puje bit, ikērēat kuġ ōn Deus xe iam tak wetaybit oce. ¹⁰ Deus ibikuy osunuy soat ipi watwat pe top am ip soat em jexe itait. Imēnpuye jekawēn o'ġuwēn wuyawē ām. Imēnpit ikērēat kuġ ōn iam wetaybin puje:

— Iba'ore owebe Deus xe onuy ām ikērēat kuġ puye — i juk oce owebe ma. — Wūy ma oġuy Deus wi soat em, ikērēat kuġ puye — i juk oce owebe ma. ¹¹ Tūybe xipat ōn Deus xe iān cuk adi oce kuy bima. Imēnpit ikērēat mujurūġrūġ'uk cuk adi oġuy. Imēn cuk adi ocevemuġuykuku, ikērēat mujurūġ ojuy buye. Wuyawēwēap ekawēn wetaybin puje bit, “Ikērēat kuġ ōn Deus xe” i juk oce owebe ma.

— Wūy ma oġuy cewi — i juk oce owebe ma.

¹² Inaka iboap ekawēn xipat—wuyawēwēap ekawēn. Ikērēat kuġ ġu. Soat ekawēn taġ xipat. Cūġ cīcā iboap ekawēn. Cekawēntip cīcā dak. ¹³ Wuyawēwēap ekawēn wetaybicap tomuju ġu Deus wi wūy ma oġuy. Soat em ōn ikērēat kuġ iap tomuju acā cewi wūy ma oġuy. Iboap ekawēn xipat cīcā. Imēnpit iboap ekawēn wuymutaybitbin

soat ipi dağacat ikêrêat mujurũğrũğ iam. Iboap ekawên wetaybit'ũm pima, tũybe xipat òn Deus xe iãn cuk adi oce. Iboap ekawên wetaybin puje bit, “Ikêrêat kuğ òn Deus xe,” i juk oce owebe ma.

¹⁴ Wuyetaybit Deus jebiõğbuk a'õbi wuyawêwêap ekawên o'ğuwên wuywebe iam. Òn pit ijodiat ma. Obuyxi ğu òn pit. Ikêrêat mujurũğrũğ'ukat òn pit. ¹⁵ Xipacat mujurũğ pin ma'gu oxe. Òn pit xipacat mujurũğrũğ ğu. Ikêrêat mujurũğ pin ğu ma'gu oxe. Òn pit ikêrêat mujurũğrũğ. Wetaybit ğu apênpuye imên òn jekukum iam. ¹⁶ E bu'uap tağ òn jekukum obu'u ma'gu jekum. Imênpuye wetaybit wuyawêwêap ekawên cũğ ma iam. Cũğ ğu ma'gu òn pit iam tak wetaybit. ¹⁷ Imêneju okpiwatpi ğu òn ikêrêat mujurũğrũğ. Imênpit ikêrêat opop obinũnpe. Imênpuye obinũn pewi ma òn ikêrêat mujurũğrũğ. ¹⁸ Wetaybit ka'ũmğu xipacat opop owebe iam. Obikuy jĩjã xipacat mujurũğ ãm. Inaka xipacat mujurũğ pa'ore owebe. ¹⁹ Imên obikuy jĩjã xipacat mujurũğ ãm. Inaka imujurũğrũğ ğu òn. Obu'u jĩjã ikêrêat mujurũğ ãm. Inaka soat em ma imujurũğrũğ òn. ²⁰ E bu'uap tağ acã òn jekukum. Okpiwatpi ğu òn ikêrêat mujurũğrũğ. Ikêrêat mujurũğrũğ òn ikêrêat opop obinũnpe buye.

²¹ Xipacat mujurũğ ojuy bima, imujurũğ pa'ore owebe xipat'ũmat opop obinũn pe buye. Imêğap ibapuk cĩcã oxe. ²² Deus ekawên kay jĩjã òn—soat ekawên kay jĩjã—wuyawêwêap ekawên kay jĩjã. ²³ Obikuy jĩjã ma xipacat mujurũğ ãm. Imênpit:

— Ikêrêat oğujurũğ ojebin — i òn e'em owebe ma, ikêrêat opop obinũnpe buye.

Taomūnmūnat puxim ōn. Taomūnmūnat pe iba'ore ijēm ām daomūnmūnap'a bewi taomūnmūn puye. Imēnpuxim xipacat mujurūgrūg pa'ore owebe obaca'ūm puye. ²⁴ Imēnpuye oḡuycūg cīcā. Abu kuka omubacan owebe ikērēat mujurūgāp puxim—soat em ipiat'ajojoap pe onuyap puxim? ²⁵ Wuykukukat Jesus Cristo soat podi ma ya'ōbacaat. Ixe ma juy omubacan. Imēnpuye:

— Ēn xipat cīcā — i ōn e'em Deus pe.

Kūyjobit cīcā ōn e ojuy Deus a'ō kay. Ōn acā bima bit, kuka juk ikērēat acā oḡujurūg—Jesus Cristo a'ōbacaap kuḡ'ūm pima.

8

¹ Imēneju Deus Jesus Cristo eju mūg'i jekuku'ukayū ḡuju ḡu ipiat'ajojoap kay. ² Deus cuk ja'ōbacaap o'ḡuōm wuywebe waram ikērēat muḡēap puxim. Imēn Ibiōḡbuk xipacat wuymuisusun, wuyju Jesus Cristo eju mūg'i jekukum pima. Imēneju aceju ḡu ipiat'ajojoap kay. ³ Iba'ore wuyeku am wuyawēwēap ekawēn taḡ, wuya'ōbaca'ūm puye. Imēnpuye ka'ūma ma cūg ma Deus xe iboap ekawēn taḡ jekuap tomuju. Deus pit jekpot o'ḡudot ijodi. Ijodian o'e. Ikērēat mujurūgrūg'ukat co'ian o'e, ikērēat kuḡ ḡu ma'ḡu. Imēn ixē wuywebewi ikērēat ukaptei o'teida je'ū buje. O'teida ja'ōbacaap ūm ām wuywebe ikērēat muḡēap puxim. ⁴ Imēn o'teida wuywebe wuyawēwēap ekawēn taḡ wuyeku am. Gasū wuya'ōbacaap kuḡ ḡu wuyju jekukum—Deus a'ōbacaap kuḡ acā. Ibiōḡbuk xipacat a'ō daḡ tak wuyju jekukum. Imēnpuye wuyeku but wuyawēwēap ekawēn taḡ. ⁵ Jebikuyap taḡ

jekuku'ukayũ ma soat em ġebum jemukaypinput kay acã. Deus biõġbuk bikuyap taġ jekuku'ukayũ bit Ibiõġbuk yaġuydadam ip. ⁶ Imēn soat em jemukaypinput kay ġebumayũ soat em ipiat supi'ajojo. Wũy jeedop ip Deus wi je'ũ buje. Ibiõġbuk yaġuydada'ukayũ bit yaġuy'isum jeku ijodi. Yaġuybabi ip jeku ijodi—yaġuykorereren ġu. Soat em Deus xe jeedop ip je'ũ buje. ⁷ Jemukaypinput kay ġebumayũ bit itakoma e'em Deus kay. Kũyjobit ġu ip Deus ekawēn kay—wuyawēwēap ekawēn kay. Iba'ore ma dak ixeyũ be kũyjobit am iboap ekawēn kay. ⁸ Iba'ore jebikuyap taġ jekuku'ukayũ be Deus mucokcok am.

⁹ Eyju bit eybikuyap taġ ġu jekukum. Deus biõġbuk bikuyap taġ eyju bit jekukum ġasũ ixe biõġbuk eywebe bima. Cristo biõġbuk kuġ'ũmayũ cebekitkiyũ ġu. ¹⁰ Cristo biõġbuk kuġ pima, Cristo omuy eywebe iap puxim. Inaka eyjebit je'ũ'ũm cuk adi ikērēat epeġujurũġrũġ puye. Deus biõġbuk pit waram jeymutait soat em Deus xe eyetait eydop am eyjebit e'ũ ma'ġu. Ixe waram jeymutait “Eyju cũġ ma oxe,” i juk o'e Deus eywebe buye. ¹¹ Deus ma waram Jesus Cristo o'ġutait. Eyju dak Deus biõġbuk kuġ pima, Cristo mutaicap puxim waram jeymutait eye'ũap tomukadi. Eyjebit ġuyu ce'ũ'ũayũ dopdopap pewi. Iisuat je'ġũm eyjebin. Deus jebiõġbuk a'õbacaan iboap je'ġũm eywebe—xipacat a'õbacaan.

¹² Okitpitpiyũ, imēn Deus xipan wuykuġ. Imēnpuye wuybikuyap taġ ġu juy ajeku. Wuyemukaypinput kay ġu juy ġebum ajop. ¹³ Wuybikuyap taġ jekukum pima,

wuyemukaypinput kay ġebum pima dak, wũy ma acesop Deus wi. Ipiat'ajojoap kay aceju. Deus biõġbuk a'õbacaan ikêrêat mujurũġrũġ'ũm pima bit soat em cexe acesop wuyetait. ¹⁴ Soat Deus biõġbuk a'õ kay kũyjobicayũ Deus ebekitkiyũ. ¹⁵ Deus jebiõġbuk o'ġuõm wuywebe. Ixe biõġbuk wuymudadaybotbon ġu, wuymuparararan ġu dak. Ixe wuymuy Deus ipotpoyũm. Imẽnpuye:

— Bay — i wuycokcoġ wuyju e'em Deus pe, ixe biõġbuk a'õbi. ¹⁶ — Bay — i wuyju e'em cebe, wuyetaybit puye Deus ebekitkiyũ wuyju iam. Ixe biõġbuk tak:

— Eyju Deus ebekitkiyũ — i'e'em wuywebe.

¹⁷ Imẽn Deus ebekitkiyũ wuyju. Imẽnpuye wuyju dak jebekitkiyũ be o'ġuxipaniat'in ajat. Jekpot pe o'ġuxipaniat'in wuyju dak ajat Cristo eju. Deus kay'ũmayũ bit ipiat supi'ajojoat wuywebe Cristo a'õ kay wuyju buye. Guyjom pit Cristo dipap kuġ acesop. Cristo soat kukan pima bit wuyju dak soat kukukayũm acesop ixe eju, ipiatpi'ajojom ma'ġu wuyju ijodi.

¹⁸ Ipiat'ajojom ma'ġu wuyju ijodi bima. Guyjom pit xipat cĩcã acesop. Ka'ũma ma ibo jo'iat xipacat. Imẽnpuye wuyaġuykorereren ġu juy ajop ipiat'ajoap puxim. ¹⁹ “Teyũku webekitkiyũ” i Deus eap wiwim cĩcã soat cemumuġëyũ. “Okpot co'i ip ġasũ bit” i'eap wiwim cĩcã ip. ²⁰⁻²¹ Soat Deus emumuġë je'ũ'ũm. Imẽn ixe emumuġëyũ te'eam ma o'e. Jekpiwatpi ġu ip te'eam o'e kuy bima. Te'e ma o'e ip Adão ikêrêat o'ġujurũġ puye.

— Te'eam jeedop ip ġasũ wemumuġëyũ — i mo o'e Deus.

Inaka Deus soat ġuisun iap wiwim cċã ip. Ixe ebekitkiyũ Jesus Cristo jo'i bima, Deus soat jemumuġĕyũ ġuisun. Imuisun puje, je'ũ ġu ip. ²² Gasũ mabuk soat ma ipi daġayũ ipiat'ajojom omuisun'ũm puye. Ipiat'ajojom ip ayacat je'it piap o'supi'ajo'iat co'i. ²³ Wuyrem. Wuybipuruġ. Wuyewãtaxipim. Xipat'ũmat jebapukpuġ wuywebe. Imĕneju je'ũh'ũm wuyju dak. Imĕnpit Deus jebiõġbuk o'ġuõm wuywebe wuymutaybit am Jesus Cristo jo'iaiyũm epesop iam. “Teyũku okpot co'iaiyũ” i Deus eap wiwim cċã wuyju. Wuyjebit ġuisuniap wiwim cċã dak wuyju. ²⁴ Wuymuisunap wiwim mabuk wuyju. Wuydaxijo buje, wuyetaybit ajop Deus ġuyjom wuymuisun iam. Wuyemumuwiwi bu buje kuka juk iboap ajowiwi ġu. Abu kuy o'jatiat wiwim? Ka'ũma ma! ²⁵ Imĕnpit ijo'ibit'ũmat wiwim wuyju. Imĕnpuye wuyukpiceġẽm ġu wuymuisunap wiwim.

²⁶ Imĕnpuxim Deus biõġbuk kawĕnwĕn Deus eju wuywebeam. Wuybikuyap muwĕnuwĕn cebe.

— Apĕn xe'e acejekawĕn Deus eju? — i wuyju e'em. — Apĕn xe'e acejoojuy cexewi? — i dak wuyju e'em.

Ceweju jekawĕn ãm wuyetaybit'ũm pima, je'ũhu'ũm acã wuyju. Deus biõġbuk pit wuybuywatwan wuywebe jekawĕn ãm ceweju. Ixe wuya'õmucanucan wuya'õbaca'ũm puye. ²⁷ Deus bikuyap taġ ixe biõġbuk kawĕnwĕn Deus eju cebekitkiyũ beam. Deus itaybit wuyaġuyda am. Itaybit ajo-kuġ ġu wuyju iam. Itaybit tak ajo ùm ojuy jebiõġbuk wuywebe iam.

²⁸ Deus xe wuykukpin cċã. Jebikuyap taġ cuk

wuynaẽ jebekitkiyũm. Imẽnpuye soat wuywebe je'hapukiap xipat je'e wuywebe ixẽ a'õbi. ²⁹ Deus itaybit osunuy abuyũ webekitkiyũm je'e iam ipi mujurũg awap.

— Okpot ixeyũ wağõm je'e — io'e kuyje. — Ade okpot kitpitpiyũm je'e — io'e.

Ixeyũ ma o'tomuwa jekpot co'iaiyũm. ³⁰ Imẽn to-muwa'ibiyũ o'taẽ jebekitkiyũm.

— Eyju cũg ma oxẽ — i'e'em taẽ'ibiyũ be. — Okpot co'iaiyũm epesop — io'e imucũg'ibiyũ be.

Deus dipap kuğ acesop. Imẽneju soat wuywebe jebapukiap xipat je'e wuywebe Deus a'õbi, Deus ikukpin wuyxe buye.

³¹ Soat xipat je'e wuywebe iap kay gẽbum pima apẽn xe'e ace'e? Deus wuywebe ja'õbacaap ãm puje, te'e ma je'e wuykaykay kũyjobit'ũmayũ.

³² Deus jekpot o'taxijo gu yaokaap puxim. O'ğudot ma ijodi ce'ũ ãm soat peam wuywebeam. Ixe dak tacup xe'e je'e gãsũ soat ãm ãm wuywebe—xipacat ãm ãm? Tacup gu je'e! ³³ Deus ma e'em wuywebe:

— Ikẽrẽat kuğ gu eyju oxẽ — i.

Imẽnpuye abu kuka o'e wuywebe: — Ikẽrẽat kuğ eyju Deus xe — i—Deus emunaeyũ be? Ka'ũma ma! ³⁴ Jesus Cristo kuy oe'ũ ikẽrẽat mujurũgrũgãp teida am. Imẽnpuye ka'ũma be ma “Ikẽrẽat cuk adi epeğujurũgrũgiapte juy epeteida,” i'e but wuywebe. Ixe dak waram gũto o'jetait. Deus xe gãsũ omuy. Deus a'õbacaap co'i ixẽ ya'õbaca. Ixe dak kawẽnwẽn Deus eju wuywebeam. ³⁵ Ijodiat pe Cristo mubu'un pa'ore ikukpin wuykuk am. Itabut'ũmayũ aco'i ikẽrẽm wuykuk. Ipiat aco'i ip supi'ajoat wuywebe. Wuymunapõn aco'i ip

wuyka bewi. Wuyrem aco'i aceku. Wuydadaybot aco'i aceku. Wuyaoka pinap cocom aco'i aceku. Wuyaoka ip aco'i pajam. Ka'ūma be bit Cristo mubu'un put ikukpin wuykuk am. ³⁶ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Ocaoka pinap cocom oceju soat kabia, ebek-itkit oceju buye, i. Ovelha kukap puxim ip ocekuḡ—yaokam pimaap puxim, i.

Ibo dup ekawēn puxim xipat'ūmat jebapukpuḡ wuywebe. ³⁷ Inaka wuya'ōbacaap mu'ūm pa'ore ip. Soat em wuycokcoḡ acesop ipiat'ajojom maḡu wuyju, Cristo xe wuykukpin puye; ixe wuya'ōmucanucan puye dak. ³⁸ Imēn wuyetaybit cīcā ka'ūma be ma Deus mubu'un put ikukpin wuykuk am. Wuye'ū buje, ixe xe wuykukpin acesop, wuyetait pima dak. Deus ekawēn tojtjot'ukayū be ixe mubu'un pa'ore xipan wuykuk am—kūyjobit'ūmayū be. Iecuḡcuḡapap pe dak ixe mubu'un pa'ore xipan wuykuk am—ijodiacayū—kūyjobit'ūmayū. Kabi watwat pe dak ixe mubu'un pa'ore xipan wuykuk am—kūyjobit'ūmayū. Ka'ūma ma ixe mubu'un ḡasū. Guyjom tak ibu'u ḡu je'e xipan wuykuk am. ³⁹ Ixe ibu'u ḡu xipan wuykuk am wuyju um pima, badi bima dak. Deus xe wuykukpin cīcā, wuykukukat Jesus Cristo kay wuyetabut puye. Imēnpuye ka'ūma be ma, Deus emumuḡē be ma ixe mubu'un put xipan wuykuk am.

9

1-2 — Oḡuycūḡ cīcā obadipyū kay—Judeuyū kay — i ōn e'em.

Imu'ũm pa'ore ma oğuycũğap. Icēmān òn e'em eywebe. Cristo kay wetabut. Imēnpuye napapa'uk ġu òn. Ibiõğbuk xipacat omuy owebe wağuy mucũğucũğ. Imēnpuye napa ġu òn e'em:

— Oğuycũğ cĩcã obadipyũ kay—Judeuyũ kay —
i.

³ Obikuy jĩjã Deus pe okitpitpiyũ mutabun am Jesus kay. Obadipyũ ip. Pũğ ma ocedobu bit.

— Bay, wũy ma oğuy Cristo wi soat em ipiat'ajom ewebe obadipyũ daxijoap teim — i òn e ojuy aco'i Deus pe.

⁴ Obadipyũ Israel naxeğebitbit. Kuyje:

— Eyju webekitkiyũ — io'e Deus cebe ip. Deus ixeyũ o'jomuy jebekitkiyũm. Deus jedipap o'ğũm cebe ip jewejo'i i'e am.

— Xipan òn jeykuk — i juk adi o'e'e Deus cebe ip. — Ade jĩjã je'e ip enaxeğebitbiyũ — i juk adi o'e'e cebe ip. — Ipi oğũm eyipim — i juk adi o'e'e. Jekawēn o'ğuwēn Moisés pe ixeyũ awē ãm. Icēmān ip Deus mubuyxixin.

— Eynaxeğebit ma otaē ipi dağayũ daxijojo'ukan — i juk adi o'e'e Deus cebe ip.

⁵ Israel ipotpot naxeğebitbiyũ ip—doze beayũ naxeğebitbiyũ. Ijodi ikap puje Cristo dak ixeyũ badim o'e. Ixe Cristo soat podi ma ya'õbacaat.

— Soat podi ma ēn a'õbuyxi — i juy acece cebe. Soat em ma juy imēn acece.

⁶ Deus ja'õ dağ ġu e'em, xepxep ã Judeuyũ itabut ġasũ Deus kay buye — i'ũmğũ juy ace.

Soat ġu Israel naxeğebitbit Deus emunaeyũ—pũğpũğ ã. ⁷ Soat ġu Abraão naxeğebitbit tak taxeğebitbicat Deus xe—pũğpũğ ã.

— Pũğat taxeğebitbit acã enaxeğebitbicat oxe—Isaque naxeğebitbit acã — i juk o'e Deus Abraão be.

⁸ Imêneju wuyetaybit soat ġu Abraão naxeğebitbit Deus o'taẽ jebekitkiyũm iam. Deus a'õ dağ o'kapiat taxeğebitbit acã Deus ebekitkiyũ. Wara'at taxeğebitbit pit ka'ũma.

⁹ — Wara'at koato dak oajẽm ekay ija ekaxi ma — i mo a'ġu o'e Deus. — Ija ekaxi ma Sara i'it'et je'e — i juk o'e Deus Abraão be.

Imẽn Deus o'jekawẽn Abraão be.

¹⁰ Wara'at ekawẽn tak oğuwẽn eymutaybit am soat ġu Deus o'taẽ—pũğpũğã iam. Deus o'jekawẽn Rebeca eju xepxepayũ yuk pe bima—wuydobu Isaque ipotpoyũ yuk pe bima.

¹¹⁻¹² — Iwağo kũyjobit jeenuy jekitpit a'õ kay — io'e Deus Rebeca be xepxepayũ yuk pe bima. Xipat'ũmat o'ğugẽ ġu buk ip—xipacat tak ka'ũma. Deus pũğ ma jebekin o'taẽ. Wara'at pit ka'ũma. Apẽn kuy bima jewağuyguy osunuy iap tağ o'taẽ. Apẽn ixeyũ juk adi oekuku iap tomuju ġu o'taẽ. Jebikuyap tağ acã o'taẽ. ¹³ Imẽn e'em Deus ekawẽn tup: Jacó ikukpin o'e oxe, Esaú bit ikukpin ġu oxe o'e, i.

Imẽn o'tupmubararak ip Rebeca iyũ muwẽnuwẽn.

¹⁴ Pũğ ma o'taẽ, wara'at pit ka'ũma. Imẽnpuye:

— Deus cũğ ġu — i du ace'e?

Imẽn ġu juy ace! ¹⁵ Imẽnpuye:

— Wetabotaidabotbot pin pima, wetabotaidabotbon oce — io'e Deus Moisés pe. — Obu'u bima bit, wetabotaidabotbon ġu oce — io'e cebe. Imẽnpuye:

— Wemukaypinpucayũ kay acã wetabotaidabotbon oce — io'e Deus Moisés pe.

16 Imēn Deus itabotaidabotbot wuykay “Etabotaidabotbon cuy eḡuy oce kay,” i wuyju e'eap tomuju ḡu, wuyju xipacat mujurũḡrũḡap tomuju ḡu dak. Ixe itabotaidabotbon wuykay, itabotaidabotbot pin puye acã. 17 Imēn e'em Deus ekawēn tup—Faraó be kuyje o'jekawēn iaptup—Egito eipi kukukat pe o'jekawēn iaptup:

“Ōn ma juk emuy adeayũ kukan,” io'e Deus, i. “Ade em wa'ōbacaap oḡubapukpuk etabutpe,” io'e Deus, i. “Imēnpuye soat kaka watwat itaybit je'e obuten. Itaybit ip je'e Deus soat podi ma ya'ōbacaat iam” i'e'em Deus, i.

Imēn e'em Deus ekawēn tup. 18 Imēneju Deus itabotaidabotbot jemukaypinpucayũ kay. Kũyjobit'ũmayũ mukũyjobit'ũm'ũm tak biḡ ma.

19 — Deus ma “Āḡ jeenuy itabut'ũmãn” i'e'em Judeuyũ be bima, cũḡ ḡu Deus pe i'e am cebe ip “Ipiat osupi'ajoat eywebe eyetabut'ũm puye,” i kuka ece te'e ma owebe. — Deus ibu'u bima, itabut pa'ore ip — i te'e ma kuka ece owebe.

20 — Tapu, imēn ḡu juy ece — i ōn pit e'em. Ecede ḡu juy Deus pe:

— Apēnpuye dak ēn imēn omuḡē? — i'ũmḡu e'em itĩḡ'a bit jamuḡēat pe.

21 Wuynōm muḡēḡē'ukat jebikuyap taḡ yamuḡēḡēm. Pũḡtōm pewi ma xepxep'a yamuḡēḡēm. Pũḡ'a yadeiboḡat'a yamuḡēḡēm. Wara'at'a bit yadei'ĩcat'a yamuḡēḡēm. Jebikuyap taḡ ma yamuḡēḡēm.

22-24 Wuynõm muḡẽḡẽ'ukat puxim Deus Judeuyũ kuḡ. Jebikuyap taḡ ma ip ikuḡ. Jetakomaap mubapuk ojuy osunuy kūyjobit'ũmayũ be. Ja'õbacaap mubapuk ojuy dak osunuy. Guyjom pit ipiat supi'ajoat cebe ip, kūymobit'ũm puye. Inaka toḡa osunuy jetakomaap kuḡ—ade koato. Ipiat o'supi'ajoat ḡu cebe ip. Warara'acayũ nomuwāwām jebekitkiyũm pima, ipiat o'supi'ajoat ḡu Judeuyũ be—kūyjobit'ũmayũ be. Imẽn Deus cuk wuynaẽ jebekitkiyũm. Pũḡpũḡ wuy'in Judeuyũ. Warara'acayũ Judeu'ũmayũ. Deus pit soat wuynaẽ jebekitkiyũm.

— Gasũ bit okpot kay itabucayũ acã webekitkiyũm je'e — i juk adi o'e'e Deus jewebe ma.

Imẽnpuye ixe juk wuynaẽ wuyetabut am Jesus kay.

— Wetabotaidabotbot eykay — i juk adi o'e'e jekpot kay itabucayũ be. — Ojo'i je'e ip jedipap kuḡ okpot kay itabucayũ — i juk adi o'e'e Deus jewebe ma.

Imẽḡap soat podi ma odip iam jekayayũ mutaybitbin. ²⁵ Imẽn Deus e'em Oséias emudupmubararak-tup pe:

“Webekitkin'ũm topibiyũ webekitkiyũm je'e,” io'e Deus, i. “Ikukpin ḡu ip osodop oxe iayũ ikukpin je'e oxe,” io'e, i.

²⁶ “Eyju dak webekitkit ḡu,” i mo a'ḡu o'e Deus cebe ip pũḡ ka be ma, i. Guyjom pit: “Webekitkit eyju—soat em itaicat ebekitkit,” i je'e Deus ibo ka be ma, i.

Imẽn Deus e'em Oséias emudupmubararak-tup pe, apẽn Judeu'ũmayũ dak Deus ebekitkin je'e iap tup pe.

27 Isaías tak Israel naxegebitbit muğẽaptup o'tupmubararak:

Israel naxegebitbit ade jĩjã—ka'oririt puxim, i. Xepxep ã bit Deus idaxijo, i. 28 Deus ipiat supi'ajoat soat kũyjobit'ũmayũ be, i. Apẽn kuy o'e'e iap tağ ipiat supi'ajoat cebe ip, i. Gaxĩn ma ipiat supi'ajoat cebe ip, i. Pũğ em ma ipiat supi'ajoat cebe ip, i.

Imẽn Isaías e'em jemudupmubararaktup pe. 29 Wara'atup pe imẽn ibararak—Isaías emudupmubararaktup pe—kuy bima o'tupmubararakiatup pe:

Wuykukukat soat podi ma ya'õbacaat, i. Ixe pũğ wuy'inat taxijo'ũm pima, soat kuka juk oap—apẽn Sodoma ka watwat'ũm'ũm oap iap puxim—apẽn Gomorra ka watwat'ũm'ũm oap iap puxim, i.

Imẽn ibararak opop Isaías emudupmubararaktup pe—apẽn Deus pũğpũğ ã Judeuyũ idaxijo iap tup pe.

30 — Apẽnpuye ade Judeu'ũmayũ itabut Jesus kay xepxep ã Judeuyũ itabut pima? — i du eyju e'em owebe?

Apẽn cũğ ma ajeku Deus xe iap o'jokudada ģu Judeu'ũmayũ. Inaka:

— Eyju cũğ ma oxe — io'e Deus cebe ip, Jesus Cristo kay itabut ip puye.

31 Tũybe cũğ ma acesop Deus xe wuyawẽwẽap ekawẽn tağ wuyekuap tomuju iãn o'e ip Judeuyũ bit—Deus emunaẽyũ.

— Cũğ ma eyju oxe — i'ũmğũ o'e Deus pit cebe ip, iboap ekawẽn tağ ceku ba'ore cebe ip puye.

32-33 Itabut ġu ip osodop cūġ ma wuyju Deus xe wuyetabucap tomuju iap kay. Imēnpuye:

— Cūġ ma eyju oxe — i'ūmġu o'e Deus cebe ip. Tūybe cūġ ma acesop Deus xe wuyawēwēap ekawēn taġ wuyekuap tomuju iān o'e ip. Ibu'u ip o'e jetabut am Jesus Cristo kay. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Pūġ'a oyamuy Siāo ka be wita'a, i. Iġo'a be Siāo ka watwat jeweikaka, i. Je'at'at ip ya be, i. Cekay itabucayū bit soat em icokcok jeedop ip jetabucap kuġ, i.

Iboap tup ekawēn pe Cristo wita'a buxim e'em—Judeuyū jeweikaka'ibiyū buxim.

10

¹ Okitpitpiyū, obikuy jījā Deus pe obadipyū dax-ijo am.

— Bay, obadipyū juy etaxijo — i ōn e'em Deus pe. — Israel naxeġebitbit cuy etaxijo — i ōn e'em cebe.

² Ixeyū dak ibikuy jījā Deus bikuyap taġ jeku am. Kawēn icēmān pit itaybit ġu ip. Apēn cūġ ma aceku Deus xe iam itaybit ġu ip. ³ Imēn itaybit ġu ip osodop Deus acā wuymucūġucūġ iam. Imēnpuye jaġuy daġ ma ip jewemucūġ ojuj osodop. Deus wuymucūġucūġ Jesus Cristo kay wuyetabut pima. Imēnpit ip ibu'u osodop jetabut am cekay. ⁴ Cristo oajēm ijodi wuymucūġ ām. Wuymucūġaptei o'teida je'ūām. Cekay wuyetabut pima acā, cūġ ma acesop Deus xe. Imēnpit:

— Wuyawēwēap ekawēn taġ wuyeku buje cūġ ma acesop Deus xe — i'e'em ip te'e ma.

⁵ Iměntak: “Cũğ ma acesop Deus xe wuyawěwěap ekawěn tağ wuyeku buje” i te'e ma e'e'ukayũ o'yawě Moisés kuyje.

— Soat tağ cekawěn tağ ceku buje, kuka juk cũğ ma o'e ip Deus xe — io'e Moisés cebe ip.

⁶ — Cristo kay eyetabut puje acã cũğ ma eyju oxe — i'e'em Deus pit. — Ixe eymucũğucũğaptei kuy o'teida — i'e'em Deus.

Pũğpũğayũ bit te'e ma e'em:

— Cristo o'teida ģu buk — i.

Iměnpuye te'e ma e'em ip:

— Abu paxi jeu kabi kay Cristo mukop am wuy-mucũğ ãm?” i.

Iměn ip te'e ma e'em itabut'ũm puye ixex kuy o'kop ijodi wuymucũğ ãm iap kay.

⁷ — Abu paxi je'kop ce'ũ'ũayũ dopdopap pe Cristo muyu am wuymucũğ ãm? — i te'e ma e'em ip.

Iměn te'e ma e'em ip itabut'ũm puye Cristo waram ģuto o'jetait wuymucũğ ãm iap kay. ⁸ Iměn e'em Deus ekawěn tup pit:

Eyetaybin put cũğ ma wuyju Deus xe wuyetabun puje iam, i. Iboap ekawěn kuy epejojojo, i. Kuy iboap ekawěn epeğuwěn, i.

Kuy ģebum epesop iboap ekawěn kay, i.

— Cristo kay eyetabun cuy epesop — i õn e'em pima, iboap ekawěn imuwěnuwěn õn. ⁹ Iměneju Deus jeydaxijo. “Jesus ocekkukat,” i ey'e buje, Deus jeydaxijo. Deus waram Jesus o'ğutait ce'ũap tomukadi iap kay eyetabut pima, ixex jeydaxijo. ¹⁰ Jesus kay wuyetabun puje, Deus e'em wuywebe: — Cũğ ma eyju oxe — i. “Jesus ocekkukat,” i wuy'e buje dak, Deus wuydaxijo.

11 Imēn e'em Deus ekawēn tup: “Cekay itabucac soat em icokcok jeenuy jetabucap kuḡ,” i.

12 Imēn Judeu Judeu'ūmat co'i Deus xe. Jesus Cristo soat kukukat—Judeu kukukat, Judeu'ūmat kukukat tak. Imēntak ixe soat em xipan soat kuḡ— “Obuywatwan cuy eḡuy” i'e'em cebe iayū kuḡ—Judeuyū kuḡ, Judeu'ūmayū kuḡ tak. 13 Imēn e'em Deus ekawēn tup:

“Obuywatwan cuy eḡuy, ocekukukat,” i'e'e'ukayū idaxijo—soat ip idaxijo, i.

14 Ixe kay itabut'ūm pima bit, “Obuywatwan cuy eḡuy” i'e ba'ore je'e cebe ip. Ixe ekawēn co'ūm pima, iba'ore je'e cebe ip jetabut am cekay. Warara'acac ixe ekawēn muwēn'ūm pima, ya'ījo ba'ore je'e cebe ip. 15 Deus pe warara'acac muju'ūm soat ka be bima, ixe ekawēn muwēn pa'ore je'e cebe ip. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Yawēḡtipat muwēnuwēn'ukat ajēmap xipac cīcā ocexe, i.

Imēn e'em kuyatup.

16 Soat ḡu bit kawēn idipac kay o'e—xepxep ā. Imēn Isaías o'e Deus pe kuyje:

— Okukukat, abu xe'e itabut o'e wekawēn kay? Xepxep ā — i.

17 Imēneju wuyetabut Cristo kay ixe awēḡ tobuxik puje acā. Ayawēḡtobuxik tak wara'acac yawēḡ muwēn puje acā.

18 — Judeuyū bit kawēn idipac o'ya'ījojo — i ōn e'em eywebe.

O'ya'ījojo ip. Imēn e'em Deus ekawēn tup—Isaías emudupmubararaktup:

Ixeyū ekawēn o'ya'ījojo ip soat kaka daḡayū, i. Aḡoka'abi daḡ o'yawēḡmupōḡpōḡpōḡ, i.

Imēn e'em Deus ekawēn tup.

¹⁹ Cristo ekawēn iba'arēm tu osodop Judeuyū xe? Iba'arēm ġu. Imēn e'em Moisés emudupmubararaktup:

Eyju Judeuyū, i. Deus kuka Judeu'ūmayū ġu o'taē jebekitkiyūm, i tete ma eyju e'em, i. Itaybit'ūmayū ġu kuka o'taē jebekitkiyūm i tūybe e'em iān eyju, i. Eyetabutkarey epesop cekay ip, owebe webekitkiyū ixeyū naē buje, i. Eyetakoma epesop cekay ip, owebe webekitkiyū ixeyū naē buje, i.

Imēn e'em kuyatup.

²⁰ Isaías iparara ġu osunuy icēmān i'e am. Imēn e'em cemudupmubararaktup:

Ikudadam'umayū Deus o'tobuxik, i. Tomuwāwā'ūmayū kay o'jebapuk, i.

Imēn e'em Isaías emudupmubararaktup.

²¹ Imēntak Judeuyū o'ġuwēn Isaías. “Kabia bun ‘Eyetabun cuy epesop okay,’ i juk adi o'e'e Deus kūyjobit'ūmayū be—jekawēn kay'ūmayū be,” i'o'e Isaías.

11

¹ — Deus jebekitkit o'jepere—Judeuyū o'jepere — i du eyju e'em owebe?

— Ka'ūma! O'jepere ġu — i ōn pit e'em.

Ōn tak Israel naxeġebit. Abraão naxeġebit ōn. Benjamin diwat ōn. ² Deus Judeuyū o'taē jebekitkiyūm kuyje ma—ipi mujurūġ puje. Gasū dak ixeyū o'jepere ġu. Ēlias Israel naxeġebitbit o'ġuwēnuwēn Deus pe. Eyetaybit ġu du iboap ekawēntum? Imēn e'em ijudup:

³ “Kariwa, ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'yaoka ip,” i. “Etabutpe tōmte'okuatōm mupikupikap'a o'yamukērērēn ip,” i. “Ōn acā ocepoyat ekay itabucayū'in,” i. “Gasū okudadam ip oaoka am,” io'e Elias Deus pe kuyje.

⁴ Imem Deus o'jede Elias pe:

“Ēn ā ġu etabucat okay,” io'e Deus Elias be, i. “Ade ma osubuywan ixeyū be okay jetabucap epereap puxim—7,000 beayū,” io'e ixebit, i. “Imēnpuye o'jēg'aecōgōgō ġu ip Baal wap—deusbaro wap ‘Ēn acā deus,’ i'e am cebe,” io'e Deus, i.

⁵ Elias itabēg osunuy bimaayū etabucap puxim ġasū dak pūguūg ā itabut Judeuyū. Kuyje 7000 be osodop iayū buxim, ġasū dak Deus pūgpūg o'taē Israel naxegebitbiyū'in. Ixeyū o'taē, xipan ip ikuḡ puye. ⁶ Idipat o'ḡujurūḡrūg ip ibuye ġu o'taē—jexe ikukpin ip puye acā. Idipat mujurūḡrūg ap tomuju wuynaē bima, jexe ikukpinap tomuju ġu kuka juk wuynaē.

⁷ Eya'ōpicūgōcūg cuy epesop wa'ō kay! Israel naxegebitbit ibikuy osodop Deus pe jemucūg ām. Imēnpit cūg ġu o'e ip cexe. Xepxep ā ixeyū'in cūg ma o'e cexe—kuy o'taē'iyū acā. Apēn cūg ma acesop Deus xe iap iba'arēm osodop warara'acayū xe. Ya'ōpi'ūmayū buxim ip osodop Deus a'ō kay.

⁸ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Deus ixeyū oo'ḡubu'un jekay itabucan, i. Deus ekawēn iba'arēm cexe ip cekawēn cocom ma'ḡu ip, i. Ixeyū dak itabut ġu cekay kawēn icēmat a'ḡojom ma'ḡu ip, i.

Ibodup ekawēn puxim ġasū dak itabut ġu ip Israel

naxegebitbiyũ. ⁹ Imẽn Davi dak o'e:

Jewemuğuykukukum ip jekukum, i. Cedag'ũm cĩcã ip jewağuyğuy, i. Imẽnpuye cũğ ma Deus pe ipiatpi'ajoan cebe ip, i. Ixeyũ juy jewemuğuykuku wuyju wasũ muğuykukukum ibu am iap puxim, wuyju puca muğuykukukum ibu am iap puxim tak, i. ¹⁰ Ita'ũmat puxim cuy jeku ip, i. Ipoxiat kukat puxim cuy ip ipiat supi'ajo, i. Imẽn Davi o'e kũyjobit'ũmayũ be.

¹¹ Soat em ğu bit jeedop ip cedag'ũma je wağuyğuy Judeuyũ—darem ma. Soat kabia ğu Deus ipiat supi'ajoat ixeyũ be—darem ma. Judeuyũ ma kũyjobit'ũm osodop. Deus pit Judeu'ũmayũ daxijojom Judeuyũ etabutkarey am. Deus ibikuy Judeuyũ etabutkarey am Judeu'ũmayũ kay taxijo ip puye.

— “Wuyju dak cuy acetabun Deus kay ixeye be wuydaxijo am,” i xe'e je'e Judeuyũ io'e Deus jewebe ma.

¹² Judeuyũ kũyjobit'ũm osodop. Imẽnpuye Deus Judeu'ũmayũ daxijojom o'e ğasũ. Itabut ğu ip osodop Judeuyũ. Imẽnpuye Judeu'ũmayũ itabut e'em ğasũ. Ğasũ Deus xipacat ũmũm Judeu'ũmayũ be Judeuyũ kũyjobit'ũm puye. Ğuyjom pit bũrũmaku ip je'e itabut Judeuyũ. Deus itaybit bũrũku iam. Ixeyũ itabun puje, ibodi ma xipacat je'ğũm cebe ip.

¹³ Judeu'ũmayũ, eywebe ma õn kawẽnwẽn ğasũ. Deus cuk omuju ja'õbi jekawẽn muwẽn ãm eywebe. Ocokcok cĩcã cekawẽn muwẽnuwẽn.

¹⁴ Obadipyũ itabutkarey je'e xe'e eykay, ade Judeu'ũmayũ itabun puje. Obadipyũ dak xe'e itabut je'e Jesus kay—Judeuyũ. Imẽn Jesus ixeyũ'in idaxijo. ¹⁵ Deus Judeuyũ kay'ũm pima,

xipat o'e Judeu'ũmayũ be. Deus bureyũm o'e ip. Deus pe waram Judeuyũ kay buje bit, ibodi ma xipat je'e soat peam ijodiat peam. Waram ce'uat mutaicap puxim xipat je'e.

¹⁶ Pã'o'a ya'ĩn ma xipat pima, soat'a dağ xipat. Imēnpuxim tũmũn'ip'ip tãbu xipat pima, soat'ip tağ xipat. Imēnpuxim Deus kuy bima itabucayũ kay bima, ģasũayũ kay dak je'e itabucayũ kay. Abraão kuy bima itabucat osunuy. Deus ebekit osunuy. Imēnpuye ixexaxebitbiyũ dak Deus ebekitkiyũ. ¹⁷ Wuyju oliveira'ip takũ dakatkan tip-tağat takũ muy am ixexaxekũ dieğ. Idibi mujujum wuyju iğo dakũ kay takũ nojēm ãm. Imēnpuxim pũğpũğ Judeuyũ'in kuy o'takũdakata'iatakũ buxim. Ixeyũ oibu'un Deus ebekitkiyũm itabut'ũm puye. Eyju bit Deus ebekitkiyũm epesop eyetabut puye. Eyju Judeu'ũmayũ. Imēnpuye eyju o'takũmuyiatakũ buxim—tiptağatakũ buxim. ¹⁸ Tãbu tãbuetait takũkẽ buye ģu. Takũ bit takũetait tãbube buye. Imēnpuye:

— Deus Judeuyũ kay ģu—ocekay acã — i'ũmğũ juy epe'e. — Oceju acã ixexaxek juk ocenaẽ jebekitkiyũm — i'ũmğũ juy epe'e.

¹⁹ — Tiptağatakũ muyap co'i Deus ocemuy jebekitkiyũm Judeuyũ dieğ — i eyju aco'i e'em.

²⁰ Icēmãn eyju e'em. Imēnpit takũ dakacap puxim darem Deus Judeuyũ kay ģu osunuy Cristo kay itabut'ũm puye. Jebekitkiyũm cuk eymuy ixeyũ dieğ Cristo kay eyetabut puye. Imēneju:

— Oceju acã Deus ebekitkiyũ — i'ũmğũ juy epe'e. Eyday'em'um ma juy epesop eyetabucap epereap puxim! ²¹ Takũdakacap co'i Deus ipiat o'supi'ajoat Judeuyũ be itabut'ũm puye. Ipiat o'supi'ajoat

cebe ip takūat puxim ma'ġu ip. Eyetabut'ūm pima, eywebe dak ipiat supi'ajoat. ²² Cristo kay itabut'ūm puye Deus ipiatpi'ajoan Judeuyū be ibima, “Cūġ ma Deus,” i wuyju e'em. Cristo kay ip puye, Judeu'ūmayū kay jġjā ibima dak, “Xipat cġcā Deus” i wuyju e'em. Eyju bit eyday'em'um cuy epesop Cristo kay eyetabucap epereap puxim. Eyetabucap epere buje, eyju dak takūdakatakū buxim epesop. ²³ Judeuyū oibu'un Deus ebekitkiyūm. Itabut ġu o'e ip cekay. Imēnpuye Deus tak oibu'un cekay ip takū dakat'ibit puxim. Waram ibikuy buje bit, waram Deus ebekitkiyūm jeedop ip waram o'takūdakat'iatakū muyap co'i. Iba'ore ġu Deus pe imēġap. ²⁴ Eyju Judeu'ūmayū. Tiptaġatakū buxim eyju. Tiptaġatakū imēn atakūmuy oliveira'ip pe. Imēnpuxim kuy bima Deus ebekitkiyūm ġu epesop. Gasū bit ixē ebekitkiyūm epe'e. Imēnpit Deus pe iba'ore ġu waram Judeuyū muy am jebekitkiyūm o'takūdakat'iatakū muyap puxim oliveira'ip pe. Itabun puje, waram ixeyū jomuy jebekitkiyūm.

²⁵ Soat em ġu Judeuyū ibu'u jeedop jetabut am Cristo kay. Deus Judeu'ūmayū mutabutbun pima acā, ibu'u ip jeedop—Deus jemunaē'ibiyū mutabutbun pima. Deus iboam ibikuy osunuy kuy bima ma. Būrūmaku itabut je'e ip. Wuyxe bit iba'arēm osodop iboap. Gasū acā ōn iboap muwēnuwēn eywebe ibapuk o'e owebe ġasū bit puye. Okitpitpiyū, ġebum cuy epesop iboap kay “Deus oceju acā juk ocenaē jebekitkiyūm” i ey'eap puxim. ²⁶ Deus soat Judeuyū idaxijo. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Ipi watwat taxijojo'ukat jajēm Siāo ka watwat

xewi, i. Soat ikērēat ju'uk Jacó naxegebitt bit
pewi—Judeuyū bewi, i. ²⁷ Ixeyū bewi ikērēat uk
puje, apēn kuyje juk adi ocece cebe ip iap tağ
oce, i.

²⁸ Pūğpūğ Judeuyū Jesus ekawēn kay ġu o'e ip.
Imēnpuye ip Deus kay itakomaat co'i o'e. Iboap
puye eyetabut put Jesus Cristo kay, Judeuyū ġu
ma'ġu eyju. Kuyje bit Deus Judeuyū o'taē jebek-
itkiyūm. Kuyje:

— Webekitkiyū eyju — io'e ixeyū ebika
be—Abraão be, Isaque be dak, Jacó be dak.

Imēnpuye ikukpin cīcā ip cexe. ²⁹ Deus pit
jewağuy muwarurun ġu—pūğ tağ ma yağuy.
“Xipan ixeyū ojukung” i'e buje, xipan ma ixeyū
jukuk. “Xeyūku otaē webekitkiyūm” i'e buje,
ixeyū inaē jebekitkiyūm. ³⁰ Imēneju Deus itab-

otaidabotbot ġasū eykay, Judeuyū kūyjobit'ūm
pima. Kuy bima juk adi epesop kūyjobit'ūm
ixe a'ō kay. ġasū bit itabotaidabotbot eykay.

³¹ Judeuyū kūyjobit ġu Deus a'ō kay ġasū, Deus itab-
otaidabotbot eykay buye. Guyjom pit itabotaid-
abotbon je'e ixeyū kay eykay itabotaidabotbocap
co'i. ³² Jewejojo'i ma ip kūyjobit'ūmap kuğ Deus
xe—Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. Imēnpuxim ma
jewejojo'i ma itabotaidabotbon je'e cekay ip.

³³ Soat podi ma Deus xipat wuykay! Ka'ūma
ma iba'arēm cexe. Soat podi ma itaybitbit tak.
Iba'ore wuywebe bit wuyetaybitbit am apēn
ixe jewağuyğuy iam. Iba'arēm wuyxe bit ixe
jewağuy muğēğēmap. ³⁴ Imēn e'em Deus ekawēn
tup:

Ka'ūma ma itaybit apēn Deus jewağuyğuy iam, i.
Ka'ūma ma ixe awēwēm, i. ³⁵ Ka'ūma xe ma ixe

eweroap opop, i.
Imēn e'em Deus ekawēn tup.

³⁶ Soat Deus emumuḡē. Ya'ōbi soat kake. Cebeam tak kake soat. Soat kake “Soat podi ma ēn xipat ocexe” i'e am cebe.

— Soat podi ma Deus ya'ōbuyxi, idip tak — i juy ace cebe dak.
Soat em ma juy imēn acece.

12

¹ — Okitpitpiyū, epeyeweūm Deus pe soat em kūyjobit am ya'ō kay — i ōn e'em eywebe.

Apēn kuyje wūnca ūmap puxim cuy epeyeweūm cebe. Deus itabotaidabotbot wuykay iap ibapuk cīcā wuyxe. Imēneju kūyjobin cuy epesop ya'ō kay. Eycokcoḡ cuy epeyekapik cebeam. Ibikuyap taḡ cuy epeku imucokcok am. Ixe a'ō kay kūyjobit pima, te'e ḡu kuka epe'e cebe “Ēn xipat ocexe” i. Icēmān imēn kuka epe'e. ² Deus kay'ūmat ekukuap puxim ḡu juy epeku. Deus pe juy epeyewaḡuymuisunat. Ixe be eyaḡuymuisun puje, eyetaybit epe'e apēn Deus ibikuy wuyeku am iam. Iboam eyetaybit pima xipan epeku itabutpe. Ikērēat kuḡ ḡu epesop cexe. Soat em Deus mucokcokcoḡ epeku.

³ Deus kuy ja'ōbacaap o'ḡuōm owebe jekawēn muwēn ām soat pe. Imēnpuye ōn jeymukūyjo Deus bikuyap taḡ eyeku am. Eyaḡuytoḡ cuy epesop jewewekay. Ajo i'e but eywebe iap pe ma juy epeyekapik—wara'at pe bit ka'ūma. Deus ma o'ḡūm eyekapik am. Ajo eyxe ibapuk imuḡē ām iat Deus ma o'ḡūm eywebe. ⁴ Ade opop wuyjebit pe—wuyeta, wuyba dak, wuyi

dak. Imēnpit pūḡpūḡpūḡ soat muḡēḡēm ip. Soat cewedapdepdapdep. Onejujun ma. Soat wuyju ikuḡiat wara'at puxim ḡu—jexeat puxim ḡu. Wara'at tak imēnpuxim ma ikuḡ. ⁵ Imēnpuxim tak wuyju—Jesus Cristo kay itabucayū. Ade wuyju. Pūḡat puxim pit wuyju Cristo eju mūḡ'i wuyju jekukum puye. Jewebuywatwan wuyju wuyekapikap kuḡ wuyjebit puxim. ⁶ Deus xipan wuykuḡ. Imēnpuye ixē ja'ōbacaap ūmūm soat pe wuywebe wara'at pe jekapik am jebeam. Pūḡpūḡayū wuy'in ya'ōbacaap kuḡ ixē ekawēn muwēn ām. Ixeyū juy jeedop imuwēnuwēn. ⁷ Warara'acayū wuy'in pit ya'ōbacaap kuḡ warara'acat peam kapik am. Ixeyū juy jeedop warara'acat puywatwan. Warara'acayū wuy'in pit ya'ōbacaap kuḡ warara'acat mutaybit am. Ixeyū juy jeedop warara'acat mutaybitbin. ⁸ Warara'acayū wuy'in ya'ōbacaap kuḡ warara'acat a'ōmucan am. Ixeyū juy jeedop warara'acat a'ōmucanucan. Warara'acayū bit ade kuḡ jebubut kuḡ. Tacum ḡu juy jeedop ip. Ade ma juy jeḡūmḡūm ip ikuḡ'ūmat pe. Warara'acayū bit ya'ōbacaap kuḡ warara'acat kukan. Ya'ōpuruḡ ḡu juy jeedop ip ikuḡ—ya'ōdidin ma. Warara'acayū bit ya'ōbacaap kuḡ tadaybocayū buywat am. Icockoḡ cuy jeedop ip ixeyū buywatwan.

⁹ Jewexe ḡu ikukpin eyxeat epejukuk—icēmān. Ikērēat kay ḡu juy epesop. Xipacat acā epeḡujurūḡ. ¹⁰ Ikitpitpiyū eyju, Cristo kay eyetabut puye. Imēnpuye xipan cuy epeyewekuk eyduk'a beat kukpinap co'i. Ibuyxim cuy epeyewekuk. ¹¹ Eybu'u'um ḡu juy epesop kapik am. Kapikpik'ukayūm cuy epesop. Wuykuukat

peam cuy epesop kapikipiğ. Eycokcokap kuğ cuy epesop kapikipiğ cebeam. ¹² Soat em Deus xe wuyetait acesop iap wiwim wuyju. Imēnpuye eycokcoğ cuy epesop. Eyukpiceğēm ğu juy epesop xipat'ūmat jebapukpuğ eykay bima dak. Deus eju kawēnwēğap cuy epeyepeğu. ¹³ Eybubut'in cuy epeğūm ikuğ'ūmat pe—itabucayū be. Xipan cuy powatwat epeğuōm eyduk'a be.

¹⁴ Itabut'ūmayū eykaykay bima:

— Bay, ipiat cuy esupi'ajoat cebe ip — i'ūmğu juy epe'e Deus pe. — Xipan cuy ejukuk ip — i acā.

¹⁵ Icokcokayū xe bima, eyju dak eycokcoğ epesop. Waayū xe bima, eyju dak epetōtōn. ¹⁶ Pūğ tag ma juy epeyewağuyğuy.

— Soat podi ma oceju xipat — i'ūmğu juy epe'e. Ibuyxi'ūmat ekapikap cuy epejoixik ğu.

— Soat podi ma ocetaybit cīcā — i'ūmğu juy epe'e.

¹⁷ Warara'acat pe ikērēm eykuk puje, ikērēm ğu juy epejukuk ikērēm eykukapteim. Xipan cuy epeku soat etabutpe warara'acat pe eymuymuyap puxim. ¹⁸ Eywebe iba'ore'ūm pima, kaba'ūm cuy epesop soat eju eyxeat eju. ¹⁹ Okitpitpiyū, Deus acā juy ipiat supi'ajoat ikērēat kukayū be. Imēnpuye epeyeweik ğu juy—pūğ em tak ka'ūma. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

“Ōn ma oceweik,” i'e'em wuykukukat, i. “Ōn ma ipiat osupi'ajoat cebe ip ikērēm eykukapteim,” i.

²⁰ Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Ekay itakomaat ire bima, eğuykōn cuy, i. Puybit cuy eğūm cebe, i. Ibiyuruk pima, idibi juy etiūm

cebe, i. Imēn isūsūn cīcā je'e, i. Iḡuycūḡ je'e xipan'ūm ekuḡ pima, i.

²¹ Ikērēat muḡēḡē'ukayū be juy ikērēat muḡēan ḡu eywebe. Xipacat'in cuy epeḡuḡē ixeyū beam imubu'un am ip ikērēat kay.

13

¹ Kūyjobin cuy ajop iecuḡap ebekitkit a'ō kay. Deus ma ixeyū o'jomuyat ipi watwat kukan. Imēnpuye soat ixeyū opop Deus a'ōbi. ² Imēnpuye iecuḡap ebekitkit a'ō kay'ūmat Deus o'jomuyiat a'ō kay ḡu. Ipiat supi'ajoat ip jeweju ma. ³ Xipacat mujurūḡrūḡ'ukayū ḡu iparara iecuḡap ebekitkit puxim—ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū acā. Ya'ōbuyxiayū buxim eyparara pin'ūm pima, xipacat cuy epeḡujurūḡ. Xipacat mujurūḡ puje:

— Xipat ma eyju ocexe — i je'e ip eywebe.

⁴ Deus ma ixeyū o'jomuyat eykukan. Xipan eykuk ojuy ip. Eywebe ikērēat mujurūḡ puje bit, eypararam cuy epesop cebuxim ip. Deus ixeyū o'jomuyat ipiatpi'ajoan ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be. Imēnpuye cūḡ ma cebe ip ipiatpi'ajoan wuywebe. ⁵ Imēneju kūyjobin cuy epesop iecuḡap ebekitkit a'ō kay. “Deus aco'i ipiat supi'ajoat ocewebe kūyjobit'ūm pima,” i wuyju e'em puye ḡu kūyjobin cuy ajop ixeyū a'ō kay. Cedaḡ ma wuywebe kūyjobit am ixeyū a'ō kay buye juy kūyjobin ajop ya'ō kay ip.

⁶ Xipan kapikpiḡ pima, Deus a'ōbi ip kapikpiḡ eykukayū. Deus ma dinheiro bubu'ukayū dak o'jomuyat wuykukan. Imēneju wuyedinheirom wuyju dak imposto deidadam cebe ip.

⁷ Eyeweroap cuy epeteida cebe ip. Eipi etaxa

dak cuy epeteida. Ibuyxim cuy iecuḡap ebekitkit epejukuk. Ixeyũ a'õ mupubutbun ḡu juy epesop.

⁸ Eyeweroap kuḡ ḡu juy epesop. Eyeweroap cuy epeḡu'ũm. Ikukpin warara'acat kuḡ pima, wuyeweroap ateida iap puxim. Xipan warara'acat kuḡ pima, Deus pe wuyawẽwẽap ekawẽn taḡ wuyju jekukum. ⁹ Imẽn Deus wuyawẽwẽm:

— Warara'acat tayxi eju epeyepo ḡu juy — i. — Warara'acat epeyaoka ḡu juy — i. — Warara'acat pubut epetujupa'um ḡu juy — i. — Eyetabikukum ḡu juy warara'acat pubut kay — i.

Kanomũm tak imẽn wuyawẽwẽm:

— Xipan cuy eyxeat epejukuk apẽn xipan eyju jewekuḡ iap puxim — i. Kanomũm eyawẽwẽap taḡ eyeku buje, koap eyawẽwẽap taḡ tak epeku.

¹⁰ Ikukpin wuyxeat kuḡ pima, ikẽrẽm ḡu ixexajukuk. Imẽnpuye ikukpin wuyxeat kuḡ pima, soat ekawẽn taḡ wuyju jekukum—Deus ekawẽn taḡ—wuyawẽwẽap ekawẽn taḡ.

¹¹ Waram Jesus ajẽmap kabia wũy ma osunuy wuyetabun puje. Gasũ bit wũy ḡu o'e. Gaxĩn ma wuydaxijojoap kabia jajẽm. Imẽnpuye xetxiat puxim ḡu juy ajop. Wuyawẽwẽap ekawẽn taḡ cuy ajeku. ¹² Wuykukukat ajẽmap kabia kabiam wuyju bimãn co'i. Kabiok ajẽm pasuḡ pimãn co'i. Kuy kabia ijasũn, ḡaxĩn ma ixexajẽm puye. Imẽnpuye acepere juy ikẽrẽat mujurũḡap! Ikẽrẽat mujurũḡrũḡ'ukayũ kabiok taḡ jekuku'ukayũ buxim. Ga'a ajeku Deus bikuyap taḡ acã! Sorara icaat kuḡ jekukum jaokaap puxim. Cristo a'õbacaap kuḡ cuy ajeku waram wuywebe ikẽrẽat kukap puxim. ¹³ Cũḡ ma juy

ajeku wuysūsūnap puxim. Cūḡ ma juy ajeku kabiam soat etabutpe jekukum iat puxim. Wuybaboroḡ ḡu juy ajeku. Wuyka'okērēm ḡu juy ajeku. Warara'acat tayxi kaykay ḡu juy ajeku, warara'acat itop kaykay ḡu dak. Wuysūsūḡap ḡu juy ajeku. Warara'acat a'ōdawutwun ḡu juy ajeku. Wuyetabutkarey ḡu juy ajop. ¹⁴Wuyaḡuy daḡ jekukum pima, ikērēat mujurūḡrūḡ wuyju. Eyaḡuy daḡ ḡu juy epeku! Wuykukukat ja'ōbacaap ūmūm wuywebe sorarayū kukat jesorarayū be icaat ūmap co'i itakomaat yaokaap puxim.

— A'ōbacaap cuy eḡūm ocewebe — i juy epe'e Jesus Cristo be.

14

¹ Eyukpiceḡēm ḡu juy epesop “Apēn ḡu xe'e kuka cūḡ Deus xe?” i'e'e'ukayū kay—itabucayū kay. Jewa'ōxixiḡ ḡu juy epesop ceweju ip yaḡuymuwarurun am. ² Pūḡpūḡ itabucayū'in e'em:

— Cūḡ ma wuywebe deusbaroyū wap iēnmōḡ'ibitēn o am — i.

Imēnpuye soat ēn o'om ip. Warara'acayū bit e'em:

— Cūḡ ḡu wuywebe ibiat ēn o am — i.

Imēnpuye iēn o'om ḡu ip—kadai o'om acā ip. ³ Iēn o'o'ukat — Etaybit'ūm cīcā — i je'e ḡu kadai o'o'ukat pe. Kadai o'o'ukat tak: — Cedaḡ ḡu ēn jekukum iēn o'o'uk puye — i je'e ḡu iēn o'o'ukat pe, Deus ixē kay buye. ⁴ Cūḡ ḡu wuywebe “Cedaḡ ḡu ēn jekukum” i'e am warara'acat a'ōkayat pe. Deus a'ōkayat ixē. Cūḡ pima, Deus acā je'e cebe “Cūḡ ma ēn jekukum” i. Cūḡ'ūm pima dak, “Cūḡ

ḡu ěn jekukum” i je'e cebe. Wuykukukat ja'ōbacaap jegũm cebe cũḡ ma jeku am. Iměnpuye cũḡ ma jeku.

⁵ Pũḡpũḡ xe ma pũḡpũḡ kabia kabia'ipi. Warara'acayũ xe bit ka'ũmḡu kabia'ipiat. Soat kabia ma ipi ḡu. Jewejojo'i ma soat kabia ma cexe ip. ⁶ Pũḡpũḡgayũ xe pũḡpũḡ kabia kabia'ipiat wuykukukat a'ōmubuyxin ojuy ip. Iěn o'o'ukat tak soat ěn o'om wuykukukat a'ōmubuyxin ojuy. Jekōn pima:

— Bay, ěn xipan ocekuḡ. Iěn ũmũm ocexatěn — i'e'em Deus pe.

Iěn om ibu'uat tak iěn o'om ḡu wuykukukat a'ōmubuyxin ojuy. Jekōn pima:

— Bay, ěn xipan ocekuḡ. Soat em kadai ũmũm ocewebe ocexan — i'e'em Deus pe.

⁷ Deus wuyekukuap cocom wuyetaběḡ pima, wuye'ũ buje dak, wuyju Cristo a'ō kayayũ buye. ⁸ Wuyetaběḡ pima wuykukukat bikuyap taḡ wuyju jekukum. Wuye'ũ buje dak cexe acesop—wuykukukat xe. Iměneju wuykukukat a'ōkayayũ wuyju wuyetaběḡ pima, wuye'ũ buje dak. ⁹ Iměneju Cristo oe'ũ. Waram ḡuto o'jetait je'ũap tomukadi. Waram o'jetait soat itabucayũ kukukan—itaběḡgayũ kukukan, ce'ũ'ũayũ kukukan tak. ¹⁰ Pām eyju? Apěnpuye dak eyju eykitpitpiyũ muymuy? cũḡ ḡu eywebe imuymuy am. Guyjom soat wuyju acejebapuk Deus wap. Ixe apěn ijodi bima juk adi ajekuku iaptei ideida wuywebe. Xipacat je'ḡũm xipacayũ be xipacat mujurũḡrũḡapteim. Kũyjobit'ũmayũ bit ḡuju ipiat'ajojoap pe kũyjobit'ũmapteim. Iměnpuye cũḡ ḡu eywebe dak “Ikěrěat kuḡ eyju Deus xe” i'e

am eykitpitpiyũ be. ¹¹ Imẽn e'em Deus ekawẽn tup:

“Soat ipi watwat jěg'aecõğcõğ owap kũyjobit wa'õ kay am, soat em wetait puye,” i'e'em Deus, i. “Soat ip ‘Ën acã Deusat,’ i je'e owebe,” i'e'em, i.

¹² Imẽnēju soat wuyju apẽn ijodi bima juk adi ajekuku iap aɣuwẽn Deus pe.

¹³ Imẽnpuye wuykitpitpiyũ muymuyap cuy acepere. Cũğ ma juy ajeku wuykitpitpiyũ etabutpe ixeyũ be “Teku cedağ'ũma jekukum” i'eap puxim. Cedağ'ũm ixeyũ xe bima juy ayaɣuymuwarurun ğu. Āğ ip jeedop.

¹⁴ Wuykukukat Jesus eju mũğ'i õn jekukum. Imẽnpuye wetaybit soat i'opi ğu owebe iam. Warara'acat pe bit “Ibo i'opi owebe” i'e buje, i'opi ma o'e cebe. Ixe be i'o buje, cedağ ğu jekukum, cedağ ğu cexe buye. ¹⁵ Eykitpitpiyũ juy epeɣuɣuycũğ ğu soat o'o am. Soat o'oap tomuju eykitpitpiyũ muɣuycũğ pima, ikukpin ğu ip eyxe. Cristo oe'ũ eykitpitpiyũ beam. Epeğubu'un ğu juy ip Jesus kay am soat o'oam. Ibu'u ip pima, soat em Deus wi wũy ma jeedop ip, ixeyũ etabutpe ikukpin ğu ip epejukuk puye. ¹⁶ Imẽnpuye eykitpitpiyũ xe xipat'ũm pima:

— Eyetaybit ğu eyju bit — i'ũmɣu juy epe'e cebe ip. — Xipat ma iẽn o am ocewebe bit — i'ũmɣu juy epe'e cebe ip.

Ikukpin ğu ip ikuğ pima ip jeymuymuy.

— “Soat ěn xipat i'o am,” i te'e ma teyũku e'em — i je'e ip.

¹⁷ Deus ma wuykukukat. Ixe ebekitkiyũm acesop wuyxat o'omap tomuju ğu, wuyxati kõnkõnap to-

muju ġu ma dak. Cũġ ma wuyju jekukum pima bit, ixe ebekitkiyũm acesop, kaba'ũm warara'acat kuġ pima dak, wuycokcoġ jekukum pima dak. Deus biõġbuk wuymucokcokcoġat. ¹⁸ Imẽn Cristo a'õ daġ jekukum pima, Deus mucokcokcoġ acesop. Ijodiacat tak e'em: — Teyũku cũġ ma jekukum — i.

¹⁹ Imẽnēju xipan cuy acewewekuk wuyweweju kaba'ũm wuydop am. Jewewa'õmucanucan cuy ajop biġ ma wuyetabut am Jesus kay. ²⁰ Deus kuy juk eykitpitpiyũ mutabun Jesus kay. Epeġubu'un ġu juy ip soat ěn o'oam. Soat i'opi ġu wuywebe. Inaka wuykitpit pe ikērēat mujurũġat puje, wuyju dak ikērēat mujurũġrũġ soat o'om pima. ²¹ Wuykitpit pe ikērēat aġujurũġat ġu juy! Wuyxe ma xipat soat ěn o'oap, uva'abidi kõnkõġap tak. Wuykitpit xe cedaġ'ũm pima bit asuẽn'o ġu, atikõn ġu dak. ²² Soat o'oap eyxe xipat pima:

— Soat i'opi ġu ocewebe — i juy epe'e warara'acayũ be ġu—Deus pe acã.

Cũġ ma juy ajeku wuyaġuy daġ. Apẽn xipat wuyxe iap taġ wuyju jekukum pima, wuycokcok ace'e. ²³ Itabutbũt xipat ġu xe'e owebe ibiat o am iap kay bima bit, iġuycũġ je'e i'o buje.

— Ikērēat ġu xe'e o'gujurũġ? — i je'e jewebe ma. — Deus xe'e ipiat supi'ajoat owebe? — i je'e jewebe ma.

Itabutbũt pima o'jo'o. Imẽnpuye xipat ġu tũybe osunuy cexe. Iboap xipat Deus xe iap kay wuyetabut'ũm pima, wuyju dak ikērēat mujurũġrũġ, iboap mujurũġ puje.

15

¹ Pũğpũğ wuy'in e'em: — Ocetaybit cedağ ma jeku am Deus xe iam — i. Wuyukpiceğēm ğu juy ajop “Apēn ğu xe'e kuka cedağ ajeku Deus xe?” i'e'e'ukayũ kay. Itaybitbũcayũ buywatwan cuy ajop. Jewekay acã ğu juy ajop ğebum. ² Wuykitpitpiyũ kay dak cuy ajop ğebum. Wuykitpitpiyũ kay ğebum cuy ajop xipan ip ikuk am, Jesus kay itabut cĩcã ip jedop am tak. ³ Cristo dak jewekay ğu ğebum osunuy—warara'acayũ kay acã. Cristo juk o'e Deus pe:

— Ikērēm ip cuk adi okuk apēn ip ikērēm ekuk iap co'i — i.

Imēn Cristo o'e Deus pe kuyje. ⁴ Kuyjeayũ Deus ekawēntup o'tupmubararak wuymutaybit am—soatup. Ibiatup kawēn wuymutaybitbin wuyetaxi'ũmap puxim ipiat kay. Wuya'õmucanucan tak ibiatup ekawēn. Ibiatup ekawēn kay wuyetabut pima, Deus xe acesop iap acejowiwi jĩjã. ⁵ Deus ma wuybuywatwan wuyetaxi am ipiat'ajo am. Wuya'õmucanucan tak. Ixe eju õn kawēnwēn eywebeam.

— Bay, Roma ka watwat a'õmucanucan cuy eğuy — i õn e'em cebe. — Esubuywan cuy ip ixeyũ be warara'acat kay ğebum am Jesus Cristo warara'acat kay ğebum osunuy iap co'i — i õn e'em cebe.

⁶ Imēn õn kawēnwēn eywebeam Deus eju, pũğ tağ ma eyeku am. Ceweju õn kawēnwēn “Ka'ũmğũ ejo'iat xipacat” i'e am Deus pe—wuykukukat ebay be—Jesus Cristo ebay be.

⁷ Imēneju xipan cuy epeyewekuk apēn Cristo xipan eykuk iap co'i. Xipan eyju jewekuğ pima:

— Deus xipat cĩcã aco'i, cebekitkiyũ xipan jew-ekuḡ puye — i je'e eyjojoayũ.

⁸ Imẽn Cristo oajẽm ijodi. Judeuyũ daxijojo'ukan o'e. Deus soat em ja'õ daḡ e'em iam ixeyũ mutaybit am oajẽm. Oajẽm ijodi apẽn Deus o'e kuyjeayũ be iap taḡ—Judeuyũ dobyũ'ũm'ũm pe iap taḡ.

⁹ Judeuyũ daxijojo'ukan o'e, Judeu'ũmayũ be “Ën xipan cĩcã ocekuḡ, ocekey etabotaidabotbot puye” i'e am Deus pe. Imẽn e'em Deus ekawẽn tup—Davi emudupmubararaktup:

Imẽnēju “Soat podi ma ãn xipat cĩcã,” i oce Deus pe Judeu'ũmayũ a'õpiju, i. Jebibododon oce ãn xipat cĩcã i'e'em ewebe ya'õpiju ip, i.

¹⁰ Wara'atup tak imẽn e'em—Moisės emudupmubararaktup:

Judeuyũ ḡu eyju, i. Inaka eycokcoḡ cuy epesop soat Deus emunaeyũ eju, i.

Imẽn e'em iḡodup. ¹¹ Wara'atup tak imẽn e'em—Davi emudupmubararaktup:

— “Ën acã a'õbacaat,” i juy epe'e Deus pe — i õn e'em Judeu'ũmayũ be, i. — Soat eyju “Ën soat podi ma xipan ocekuḡ,” i juy epe'e cebe — i õn e'em soat taḡacat pe, i.

¹² Wara'atup tak imẽn e'em—Isaías emudupmubararaktup:

Bekicat je'kap—Jessé naxeḡebit, i. Ixe bekicat Judeu'ũmayũ kukukan je'e, i. Judeu'ũmayũ dak ixe jowiwi jedaxijo am, i.

Imẽn Isaías o'tupmubararakat Cristo ekawěntup—Jessé naxeḡebit ekawěntup.

¹³ Imẽn Deus soat em jexe wuyetait acesop iap wiwian wuywebe. Ixe eju õn kawěnwẽn eywe-

beam:

— Bay, Roma ka watwat itabut ekay — i òn e'em cebe. — Imucokcokcoğ cuy ip eğuy — i òn e'em cebe. — Yağuy mubabibin cuy ip eğuy — i òn e'em cebe.

Imēn òn kawēnwēn Deus eju eywebe biğ ma iboap wiwian jebiōğbuk a'ōbacaan—Xipacat piōğbuk a'ōbacaan.

¹⁴ Okitpitpiyū, òn ma wetaybit eyjum. Soat em eyju xipan warara'acat kuğ. Soan eyetaybit. Eyetaybit tak Jesus Cristo ekawēn. Jewawēwē but eyeweweju. ¹⁵ Inaka ijudup pe osūsūn ġu wa'ōbapuğ eyawē ãm eyağuyba'ūmap puxim icēmat ekawēn kay. Osūsūn ġu Deus a'ōbiat òn puye. ¹⁶ Ixe Deus cuk onaē Jesus Cristo ekawēn muwēn ãm Judeu'ūmayū be. Paī buxim Deus ekawēn muwēnuwēn òn cebe ip—kawēn idipat muwēnuwēn. “Ēn soat podi ma a'ōbuyxi” i ixeyū e buje, Deus icokcok e'em. Xipacayūm ip je'e Deus xe, Ibiōğbuk xipacat ixeyū muisun puje. ¹⁷ Imēn kapikpiğ òn Deus peam Jesus Cristo eju mūğ'i òn jekukum puye. Imēnpuye:

— Ocokcok wekapikap kuğ — i òn e'em Deus pe. ¹⁸ Cristo ma wa'ōmucanucan osunuy owebe Judeu'ūmayū mutabun am jekay. Cūğ ma juk adi ocekawēnuwēn ceweju ip. Cūğ ma juk adi ojekukuku cetabutpe ip. Imēnpuye itabut ip o'e Jesus kay. Deus a'ō kay ip o'jekūyjobin, Cristo bikuyap tağ òn jekukum puye. Obisūsūn ġu “Obuye adeayū itabut o'e” i'e am eywebe. ¹⁹ Deus biōğbuk cuk adi ja'ōbacaap o'jomōğmōğ owebe. Imēnpuye wuywebe i'e ba'oreat oğubapukpuk

Judeu'ũmayũ be. Itaběgběğ o'e ip Deus a'õbacaap cocom. Iměnpuye soat ka dağ cuk adi ojekukuku.

— Cristo kay eyetabun puje, Deus jeydaxijo — i'e'em cuk adi ojekukuku. Koap Jerusalém ka watwat oğukũyjojo. Ibo ka bewi juk ojem. Soat kaka dağ cuk adi ojekukuku adeayũ mukũyjojom, kawěn idipat muwěnuwěn. Wũyat eipi be oajem ġebuje—Ilíria eipi be. ²⁰ Kawěn idipat muwěn ojuy oğuy Jesus Cristo awěğ tobuxikayũ be ġu—yawěğ tobuxik'ũmayũ be acã, itaybit'ũm ip puye. ²¹ Iměn e'em Deus ekawěn tup:

Yawěğ tobuxik'ũmayũ yawěğtobuxik, i.

Yawěğpa'arěm ġu je'e cexe ip, i.

Iměnpuye ibo dup ekawěn tağ õn kawěn idipat muwěnuwěn yawěğtobuxik'ũmayũ be acã.

²² Eyjo am omuju'ũm'ũm osunuy soat em ma'ġu oju pin, yawěğtobuxik'ũmayũ be õn kawěn idipat muwěnuwěn puye. ²³ Ade koato eyjo pin cuk adi oğuy. Iměnpit ġasũ acã ijop kaka dağ kawěn idipat muwěğap oğũ'ũm. ²⁴ Iměnpuye ġaxĩn ma aco'i oju eyjom. Espanha eipi kay cum pima eyjo pin oce. Eyxe dak ibun onuy buje, obuywan cuy epe'e Espanha eipi kay oju am. ²⁵⁻²⁶ ġasũ bit õn cum Jerusalém ka kay. Judeu'ũmayũ jedinheiro mu'awero ojuy ip osodop—Macedônia eipi beayũ—Grécia eipi beayũ dak. Iboap edinheiro ũm ojuy ip Jerusalém ka beayũ be—Judeuyũ be—itabucayũ be—tadaybotbocayũ be. Iměneju iboap edinheiro dujowan õn iũm ãm cebe ip. ²⁷ Ixeyũ Macedônia eipi beayũ Judeuyũ ġu—Grécia eipi beayũ dak. Iměnpit itabut ip o'e Jesus kay, Judeuyũ kawěn

idipat o'ḡuwēn cebe ip puye—Jerusalém ka beayũ. Imēnpuye ip jedinheiro ũm ojuy cebe ip. Xipat imēn Judeu'ũmayũ be Judeuyũ buywat am—jekitpitpiyũ buywat am—tadaybotbocayũ buywat am. ²⁸ Imēneju ibiat dinheiro oḡũm cebe ip. Soat o'ḡuxipan'iat oḡũm cebe ip. Iũm puje Espanha eipi kay oju. Espanha eipi kay cucum pima eyjom oju. ²⁹ Eyxe wajēm puje, apēn Cristo xipan okuḡ iap oḡuwēn eywebe. Soat podi ma Cristo xipan okuḡ iap oḡuwēn eymucokcok am.

³⁰ Okitpitpiyũ, eyju dak eyetabut wuykukukat Jesus Cristo kay. Eyju xipan jewewekuḡ Deus biōḡbuk a'õ kay kũyjobit puye. Imēnpuye epeyekawēn cuy Deus eju owebeam. Owebeam Deus eju eyekawēnap ojuyjuy jĩã õn.

³¹ — Paulo kay juy aḡ eḡuy Judéia eipi watwat pe yaokaap puxim—itabut'ũmayũ be yaokaap puxim — i juy epe'e Deus pe. — Jerusalém ka watwat cuy eḡubikuy—itabucayũ juy eḡubikuy Paulo xewi ibo edinheiro bu am — i juy epe'e Deus pe.

³² Imēn cuy epeyekawēn owebeam Deus eju. Imēn kawēnwēn pima, ocokcok cĩcã oajēm eykay. Deus ibikuy bima ocokcok cĩcã oajēm eykay. Eyju dak omucokcokcoḡ epesop. ³³ Okitpitpiyũ, Deus wuyaḡuymubabibin'ukat.

— Roma ka watwat kay juy aḡ eḡuy — i õn e'em cebe.

Imēn ma aḡ jeenuy eykay.

16

¹ Wuyixĩḡ Febe oḡuju eykay. Ixe Febe Jesus kay itabucayũ buywatwat'ukat—Cencréia ka watwat buywatwat'ukat. ² Imēnpuye ixex juy epeḡuõm

eyduk'a be tũy ãm. Wuykukukat kay itabucayũ juy aũõm wuyduk'a be pũğ kay ma wuyetabut puye. Ixe Febe juk adi adeayũ buywatwat'uk osunuy. Õn tak cuk adi xeku obuywatwat'uk osunuy. Imẽnpuye eywebe ibuywan put pima, eyju dak cuy epesubuywan!

³ “Kato” i juy epe'e Priscila be, Áquila be dak. Ixeyũ juk adi o'jekapikpik oweju Jesus Cristo beam.

⁴ Oe'ũ pin ip Áquilyũ we'ũap puxim.

— Xipat cĩcã eyju — i õn e'em cebe ip.

Imẽn tak e'em soat Judeu'ũmayũ—Jesus kay itabucayũ. ⁵ “Kato,” i juy epe'e Áquilyũ duk'a be je'aweroro'ukayũ be dak—Jesus kay itabucayũ be.

Obure Epẽneto be dak, “Kato,” i juy epe'e. Koap ixeye oitabun Jesus kay Ásia eipi watwat'in.

⁶ Maria be dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe juk adi o'jekapikpik cĩcã eywebeam. ⁷ Obadipyũ be dak, “Kato,” i juy epe'e—Andrõnico be, Júnias pe dak. Daomũnmũnap'a be osodop ip oweju. Doze beayũ Jesus emumujuyũ itaybit cĩcã ixeyũm xepxepayũm. Ixeyũ oitabun Cristo kay wetabut awap.

⁸ Ampliato be dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe obure ikukpin cĩcã oxe wuykukukat kay ixeye dak itabut puye. ⁹ Urbano be dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe dak oceweju juk adi Cristo muwẽnuwẽn oeku. Estáquis pe dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe obure ikukpin cĩcã oxe. ¹⁰ Apeles pe dak, “Kato,” i juy epe'e. Cristo kay jetabucap kuğ jekukum ixeye soat etabutpe. Aristóbolo badipyũ be dak, “Kato,” i juy epe'e—soat pe. ¹¹ Obadip Herodião be dak, “Kato,” i. Soat wuykukukat kay itabucayũ be dak, “Kato,” i juy epe'e—Narcisco badipyũ be.

12 Wuyixīt Trifena be dak, “Kato,” i juy epe'e, wuyixīt Trifosa be dak. Kapikipiḡ cīcā ip wuykukukat peam. Wuyixīt Perside be dak, “Kato,” i. Wuyxe ixe ikukpin cīcā. Ixe juk adi o'jekapikipik cīcā wuykukukat peam. 13 Rufo be dak, “Kato,” i. Ixe dak kapikipiḡ cīcā wuykukukat peam. Ixe xi be dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe juk adi xipan okuk je'it kukap co'i. 14 Asíncrito be dak, “Kato,” i, Flegonte be dak, Hermes pe dak, Pátrobas pe dak, Hermas pe dak, ixeyũ xeyũ be dak—wuykitpitpiyũ be. 15 “Kato,” i juy epe'e Filólogo be dak, Júlia be dak, Nereu be dak, ixe ixīt pe dak, Olimpas pe dak, ixeyũ xeyũ be dak—Deus ebekitkiyũ be.

16 Epeyewakobotbot cuy wuykukpin wuyeweweju iap mubapuk am soat pe. Soat Cristo ebekitkiyũ kato mujujum eywebe—soat ka watwat.

17 Okitpitpiyũ, jeyawě òn. Eyday'em'um cuy epesop cewejak'ũm jewewekayayũ kay—eymutaybitbinap muwarururun ojuyayũ kay—Cristo ekawěn muwarururun ojuyayũ kay. Ixeyũ burem ḡu juy epesop. 18 Wuykukukat Cristo mucokcokcoḡ ḡu ip jekukukum—jemucokcokcoḡ acā. Idim cīcā ip kawěnwěn. “Eyju xipacat cīcā” i'e'em ip warara'acat pe jekay am. Iměn ip itaybit'ũm'ũmayũ muḡuykukukum. 19 Soat kaka daḡayũ kuy itaybit eyetabut cīcā Jesus kay iam. Iměnpuye ocokcok eykay. Obikuy jĩjā eyetaybit cīcā âm xipacat mujurũḡ âm. Ikěrěrēat mujurũḡ âm pit cuy òn eykay ḡu. 20 Deus ma Satanás a'òbacaap ḡu'ũm ḡaxĩn ma ixe be waram wuymuḡuykukuap puxim. Ixe Deus wuyaḡuymubabibin'ukat.

Wuykukukat Jesus Cristo xipan cuy jeykuk.

²¹ Wuykitpit Timóteo kato mujujum eywebe. Ixe kapikpiğ oweju. Wuykitpit Lúcio dak kato mujujum eywebe, Jasão dak, Sosípatro dak. Obadipyũ ip.

²²⁻²³ Gaio dak kato mujujum eywebe. Ixe duk'a be òn ġasũ. Ixe duk'a be Jesus kay itabucayũ je'awerorom. Erasto dak kato mujujum eywebe. Ixe Corinto ka kukat edinheiro muxipanpan'ukat. Wuykitpit Quarto kato mujujum eywebe.

Òn tak—Tércio òn. Òn tak kato mujujum eywebe, pũğ kay ma wuyetabut puye wuykukukat kay. Òn ijudup mubarararağ eywebeaptum Paulo a'òbi. ²⁴ Wuykukukat Jesus Cristo cuy xipan jeykuk—soat jukuk. Imèn cuy jeykuk.

²⁵ — Ĕn soat podi ma a'òbuyxi — i juy ace Deus pe.

Ixe be wuya'òmubacan put wuybu'uap puxim Jesus kay. Jesus Cristo ekawèn muwènuwèn cuk adi oğuy—kawèn idipat muwènuwèn. Kuyje Deus iboap ekawèn o'ğuwèn ġu ipi watwat pe. Kawèn iba'arèm osunuy soat xe ipi watwat xe. Ibun iba'arèm osunuy. ²⁶ Iba'arèm ma juk adi iboap ekawèn muwènuwèn'uk ip osodop Deus ekawèn muwènuwèn'ukayũ kuyjeayũ be. Gasũ bit ibapuğ ma Deus a'òbiayũ iboap ekawèn muwènuwèn soat ka watwat pe. Ixe Deus soat em itait. Ibapuğ ma o'ğuwènat adeayũ be itabut am Cristo kay, kũyjobit am tak ip ya'ò kay.

²⁷ — Soat podi ma edip — i juy acece soat em Deus pe. — Soat podi ma a'òbuyxi — i dak.

Imñen cuy ace cebe itaybit soan puye; ixe Jesus Cristo o'ğudot wuykay buye dak. Imñen cuy acece cebe. Ixe acã Deusat.

**Deus ekawěntup Kawěn iisuat ekawěn
New Testament in Mundurukú (BR:myu:Mundurukú)**

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mundurukú

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mundurukú [myu], Brazil

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mundurukú

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

82289dff-6b79-5335-974c-563b93a888ae